

Karkkilan kaupungin opiskeluhoitosuunnitelma

Kasvatus- ja opetuslautakunta 26.3.2024 § 25

Sisällys

1 Opiskeluhuollon tavoitteet ja toimintaperiaatteet	1
2 Opiskeluhuollon kokonaisuus	1
2.1 Opiskeluhuollon järjestäminen	2
2.2 Opiskeluhuollon monialaiset yhteistyöryhmät	3
2.2.1 Alueellinen opiskeluhuollon yhteistyöryhmä	4
2.2.2 Koulutuksen järjestäjäkohtainen opiskeluhuollon ohjausryhmä	5
2.2.3 Oppilaitoskohtainen opiskeluhoitoryhmä	6
2.2.4 Tapauskohtaisesti koottava asiantuntijaryhmä	6
2.3 Opiskeluhoitosuunnitelmat ja niiden seuraaminen	7
2.3.1 Alueellinen opiskeluhoitosuunnitelma	7
2.3.2 Koulutuksen järjestäjän opiskeluhoitosuunnitelma	7
3 Yhteisöllinen opiskeluhoito ja sen toimintatavat	7
3.1 Ohjaus ja nivelvaiheyhteistyö	8
3.1.1 Esiopetuksesta alakouluun	8
3.1.2 Kouluvalmiuden arviointi	10
3.1.3 Alakoulusta yläkouluun	10
3.1.4 Yläkoulusta toiselle asteelle	11
4 Yksilökohtainen opiskeluhoito	13
4.1 Hoidollispedagoginen luokka alakoulussa	14
4.2 Opiskeluhoitokertomusten laatiminen	15
4.3 Opiskeluhoitokortin salassapito- ja kirjaamiskäytänteet	16
5 Opiskeluhuollon monialaiset palvelut	16
5.1 Kouluterveydenhuolto	16
5.2 Psykososiaaliset palvelut — koulupsykologi ja koulukuraattori	17
Psyykologi	18
Koulukuraattori	18
5.3 Opiskeluhoito ja lastensuojelu	19
5.4 Muut opiskeluhoitoa tukevat palvelut	20
6 Turvallinen arki	23
7 Opiskeluhoitotyön toteuttaminen ja seuranta	23
Liite 1 Perusopetus: Kiusaamisen vastainen suunnitelma ja suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä	24
Liite 2 Perusopetus: Kiusaamistapausten selvittämisen toimintamalli	26
Liite 3: Perusopetuksen poissaoloihin puuttumisen malli	29
LIITE 4 Karkkilan lukion opiskeluhoitosuunnitelma	30
LIITE 5 Karkkilan lukio: Toiminta äkillisissä kriiseissä sekä uhka- ja vaaratilanteissa	32

1 Opiskeluhuollon tavoitteet ja toimintaperiaatteet

Tämä asiakirja on Karkkilan kaupungin koulutuksen järjestäjäkohtainen opiskeluhoitosuunnitelma. Opiskeluhuollolla tarkoitetaan oppilaitosyhteisössä tehtävää työtä, jolla edistetään, ylläpidetään ja luodaan edellytyksiä oppilaan ja opiskelijan hyvälle oppimiselle, hyvälle psyykkiselle ja fyysiselle terveydelle sekä sosiaaliselle hyvinvoinnille. Opiskeluhoitoa on sekä perusopetuslaissa tarkoitettu oppilashuolto että lukiolaissa ja ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa tarkoitettu opiskelijahuolto. (Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 1287/2013, 3 §.) Opiskeluhoitosuunnitelma on laadittu opiskeluhuollon toteuttamista, arviointia ja kehittämistä varten. Suunnitelman päivittämisestä vastaa Karkkilan kaupungin opiskeluhoollon ohjausryhmä.

Karkkilan kaupungin opiskeluhoollon tavoitteena on edistää opiskelijoiden oppimista, terveyttä ja hyvinvointia, huolehtia oppilaitosyhteisön hyvinvoinnista sekä opiskeluympäristön terveellisyydestä ja turvallisuudesta. Opiskeluhoitoa toteutetaan sekä yhteisöllisenä että yksilökohtaisena opiskeluhoitona. Ensisijaisesti opiskeluhoitoa toteutetaan ennaltaehkäisevänä, koko oppilaitosyhteisöä tukevana yhteisöllisenä opiskeluhoitona. (Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 1287/2013, 3 §.)

Opiskeluhoollolla tarkoitetaan oppilaan hyvän oppimisen, hyvän psyykkisen ja fyysisen terveyden sekä sosiaalisen hyvinvoinnin edistämistä ja ylläpitämistä. Sitä toteutetaan koko oppilaitosyhteisöä tukevana monialaisena yhteisöllisenä ja yksilökohtaisena opiskeluhoitona oppilaiden ja heidän huoltajiensa, opetus-, sosiaali- ja terveystoimen ja muiden tahojen (palveluverkostojen) kanssa.

Opiskeluhoito on laaja-alaista oppilaiden ja opiskelijoiden hyvinvoinnin tukemista esiopetuksessa, kouluissa ja oppilaitoksissa. Se on ensisijaisesti ennaltaehkäisevää ja yhteisöllistä työtä. Tällä tarkoitetaan yksikön hyvinvointia tukevaa toimintakulttuuria, jolla huolehditaan oppilaiden ja yhteisön hyvinvoinnista.

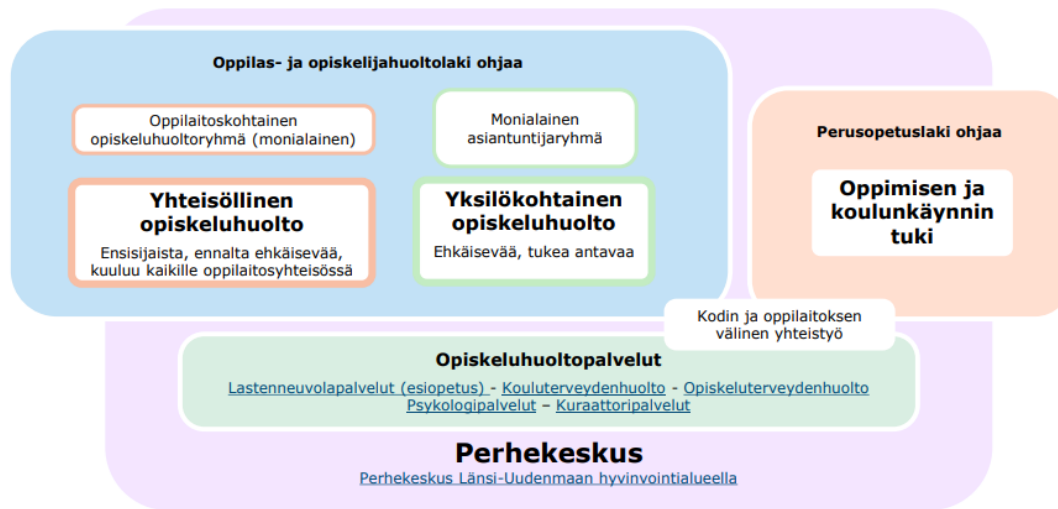
2 Opiskeluhoollon kokonaisuus

Opetussuunnitelman mukainen ja koulutuksen järjestäjän opiskeluhoito tarkoittaa toimintaa, jonka avulla tuetaan yhteisöllistä ja yksilöllistä hyvinvointia sekä terveellisen ja turvallisen oppimisympäristön syntymistä, edistetään mielenterveyttä ja ehkäistään syrjäytymistä sekä edistetään oppilaitosyhteisön hyvinvointia koko opetuksen palvelualueella. Opetussuunnitelman mukaisen ja koulutuksen järjestäjän opiskeluhoollon avulla tuetaan oppimista sekä tunnistetaan, lievennetään ja ehkäistään mahdollisimman varhain oppimisen esteitä, oppimisvaikeuksia sekä opiskeluun liittyviä muita ongelmia. Opetuksen toteuttamisesta ja oppimisen tukitoimista säädetään koulutusta koskevista laeista ja niistä määrätään opetussuunnitelmien perusteissa. (Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 1287/2013, 6 §)

Opiskeluhoitopalveluilla tarkoitetaan terveydenhuoltolain (1326/2010) 16 § mukaisia kouluterveydenhuollon palveluja, 17 § mukaisia lukioiden ja ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon palveluja ja 17 a § mukaisia psykologipalveluja sekä sosiaalihoitolaissa (1301/2014) 27 c § mukaisia kuraattoripalveluja. Opiskeluterveydenhuollosta säädetään terveydenhuoltolaissa (1326/2010, 17 §) ja oppilas- ja opiskeluhoitolaissa (1287/2013, 8 §). Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue (LUVN) vastaa opiskeluhoollon psykologi- ja kuraattoripalvelujen sekä

koulu- ja opiskeluterveydenhuollon järjestämisestä alueellaan sijaitsevien yksiköiden opetuksessa tai koulutuksessa oleville oppilaille ja opiskelijoille heidän kotipaikastaan riippumatta. Kuva 1 osoittaa opiskeluhoollon kokonaisuuden Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella.

Opiskeluhoollon kokonaisuus Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella

Kuva 1. Opiskeluhoollon kokonaisuus Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella (Lähde: Alueellinen opiskeluhoollon suunnitelma 2024)

Opiskeluterveydenhuolto sisältää opiskelijan terveyden- ja sairaanhoitopalvelut, jotka on järjestetty yhtenäisenä kokonaisuutena. Psykologi- ja kuraattoripalveluilla tarkoitetaan oppilas- ja opiskelijahuoltolain (1287/2013, 7 §) mukaan opiskeluhoollon psykologin ja kuraattorin antamaa opetuksen ja koulunkäynnin tukea ja ohjausta, joilla edistetään koulu- ja opiskeluyhteisön hyvinvointia sekä yhteistyötä opiskelijoiden perheiden ja muiden läheisten kanssa sekä tuetaan opiskelijoiden oppimista ja hyvinvointia sekä sosiaalisia ja psyykkisiä valmiuksia. Opiskeluhoollon psykologipalveluista säädetään myös terveydenhuoltolaissa (1326/2010, 17 a §).

2.1 Opiskeluhoollon järjestäminen

Koulutuksen järjestäjä vastaa siitä, että opiskeluhoollon toteuttamista, arviointia ja kehittämistä vasten laaditaan koulutuksen järjestäjäkohtainen opiskeluhoollon suunnitelma. Koulutuksen järjestäjä myös vastaa, että opetussuunnitelman mukainen opiskeluhoollon suunnitelma toteutuu. (Oppilas- ja opiskeluhoollon laki 1287/2013, 9 § & 13 §.)

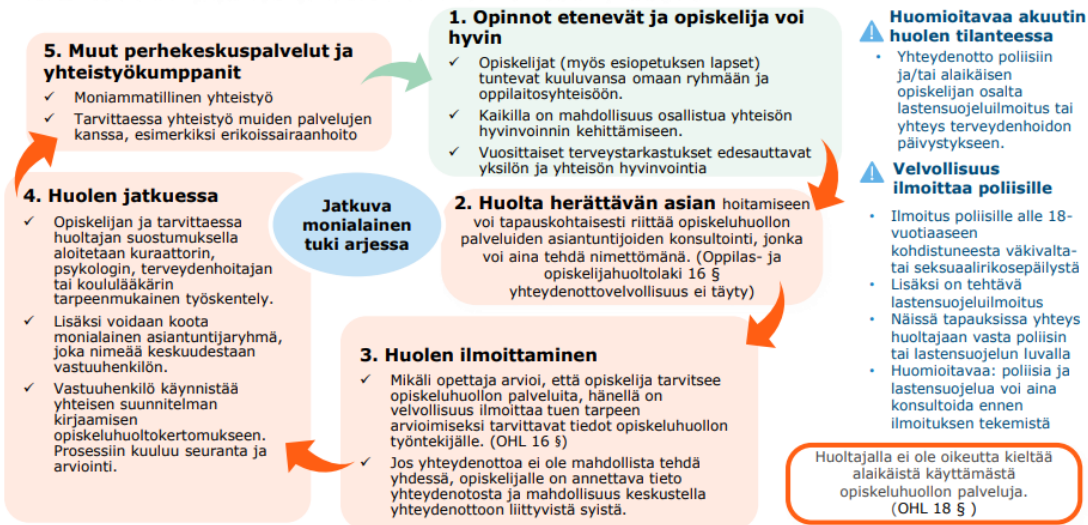
Hyvinvointialue, jonka alueella oppilaitos sijaitsee, vastaa opiskeluhoollon psykologi- ja kuraattoripalvelujen sekä koulu- ja opiskeluterveydenhuollon palvelujen järjestämisestä opiskelijoille. Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen organisaatiossa opiskeluhoollon palvelut sijoittuvat osaksi perhekeskuspalveluja. Perhekeskuksella tarkoitetaan palvelujen kokonaisuutta, joka sisältää lapsille, nuorille ja perheille suunnatut hyvinvointia, terveyttä, kasvua ja kehitystä edistävät palvelut sekä varhaisen tuen, hoidon ja kuntoutuksen palvelut. Opiskeluhoollon psykologi- ja kuraattoripalvelujen on oltava opiskelijoiden helposti saavutettavissa. Palvelut on järjestettävä ensisijaisesti oppilaitoksessa. Koulutuksen järjestäjän on tarjottava tarkoitukseen soveltuvat tilat palvelujen järjestämiseksi. (Oppilas- ja opiskeluhoollon laki 1287/2013, 9 §)

Opiskeluhoolto järjestetään monialaisena, suunnitelmallisena yhteistyönä Karkkilan kaupungin ja LUVN:n kanssa siten, että siitä muodostuu toimiva ja yhtenäinen kokonaisuus. Opiskeluhoollon

toteutetaan yhteistyössä opiskelijoiden ja heidän huoltajiensa sekä tarvittaessa muiden yhteistyötahojen kanssa. Opiskeluhoito on kaikkien oppilaitoksissa työskentelevien ja opiskeluhoitopalveluista vastaavien työntekijöiden tehtävä. Ensisijainen vastuu opiskeluyhteisön hyvinvoinnista on oppilaitoksen henkilökunnalla. (Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 1287/2013, 3 §, 4 § & 9 §)

Opiskeluhoillon palvelujen polku Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella

Koskee koulutuksen järjestäjien ja opiskeluhoillon ammattilaisten yhteistyötä

Kuva 2. Opiskeluhoillon palvelujen polku Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella (Lähde: Alueellinen opiskeluhoitosuunnitelma 2024)

Oppilaille on järjestettävä mahdollisuus keskustella henkilökohtaisesti lasten ja nuorten terveyskeskuspsykologin ja koulukuraattorin kanssa ja päästävä tarvittaessa terveydenhoitajan vastaanotolle. Mahdollisuus henkilökohtaiseen keskusteluun on järjestettävä koulupsykologin tai koulukuraattorin kanssa viimeistään seitsemäntenä koulutyöpäivänä sen jälkeen, kun sitä on pyydetty, kiireellisissä tapauksissa samana tai seuraavana työpäivänä.

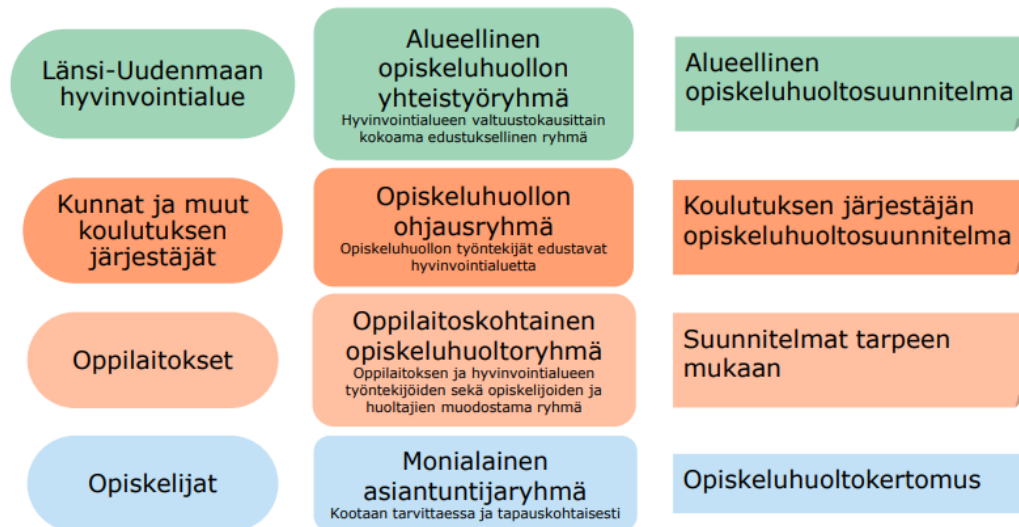
Karkkilassa toimii kaksi opiskeluhoillon kuraattoria, toinen esiopetuksessa ja alakouluilla, toinen yläkoululla sekä lukiolla. Karkkilassa toimii kaksi kouluterveydenhoitajaa, joista toinen toimii alakouluilla ja toinen pääosin yläkoululla sekä lukiolla.

Opiskelijalla on oikeus saada maksutta sellainen opiskeluhoito, jota opetukseen tai koulutukseen osallistuminen edellyttää lukuun ottamatta yli 18-vuotiaiden opiskelijoiden sairaanhoitopalveluja. (Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 1287/2013, 3 §, 6 § & 9 §)

2.2 Opiskeluhoillon monialaiset yhteistyöryhmät

Opiskeluhoillon monialaiseen yhteistyöhön kuuluvien opiskeluhoitoryhmien toiminta on osa opiskeluhoillon kokonaisuutta. Lakisääteisiä opiskeluhoillon ryhmiä ovat alueellinen opiskeluhoillon yhteistyöryhmä, koulutuksen järjestäjäkohtainen opiskeluhoillon ohjausryhmä, oppilaitoskohtainen opiskeluhoitoryhmä sekä monialainen asiantuntijaryhmä.

Opiskeluhuollon lakisääteiset ryhmät, suunnitelmat ja asiakirjat

Kuva 3: Opiskeluhuollon lakisääteiset ryhmät, suunnitelmat ja asiakirjat (Lähde: Alueellinen opiskeluhuoltosuunnitelma 2024)

2.2.1 Alueellinen opiskeluhuollon yhteistyöryhmä

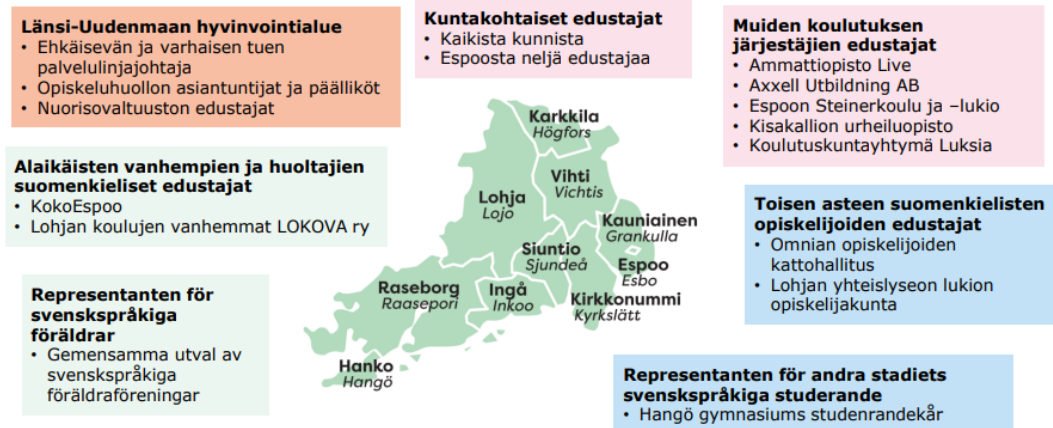
Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella toimii monialainen alueellinen opiskeluhuollon yhteistyöryhmä. Moniammatillisen yhteistyön avulla vähennetään tarvetta lähettää tukea tarvitseva nuori korjaaviin palveluihin. Yhteistyön lisääminen ja yhdenmukaistaminen vähentää päällekkäistä työtä, poistaa varhaisen tuen toteutumisen esteitä ja laskee erikoissairaanhoidon tarvetta. Yhteistyön kehittämisen keskeisiä ideoita ovat varhainen tunnistaminen, yhden arvioinnin periaate, tutkittujen menetelmien hyödyntäminen, osaamisen lisääminen, moniammatillinen konsultaatio ja verkostotyö.

Alueellinen opiskeluhuollon yhteistyöryhmä on oppilas- ja opiskelijahuoltolain (1287/2013, 14 a §) velvoittama yhteistyörakenne (kuva 4). Se on hyvinvointialueen valtuustokausittain kokoama edustuksellinen ryhmä, joka toimii hyvinvointialueen ja sen alueella toimivien koulutuksen järjestäjien yhteistyöelimenä. Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen alueellinen opiskeluhuollon yhteistyöryhmä muodostettiin yhteistyötahoille lähetettyjen nimeämispyyntöjen perusteella.

Alueellisen opiskeluhuollon yhteistyöryhmän tehtäviä on muun muassa alueellisen opiskeluhoitosuunnitelman valmistelu hyvinvointialueen aluevaltuustolle, seurata alueellisen opiskeluhoitosuunnitelman toteutumista sekä lisäksi opiskeluhoitopalvelujen, koulutuksen järjestäjien, sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen sekä muiden tarvittavien palvelujen yhteistyön toteutumista sekä käsitellä hyvinvointialueen ja sen alueella toimivien koulutuksen järjestäjien välisiä opiskeluhoollon yhteistyökysymyksiä.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen alueellinen opiskeluhoollon yhteistyöryhmä

Yhteistyötahojen edustus lakisääteisessä rakenteessa

Kuva 4. Alueellinen opiskeluhoollon yhteistyöryhmä
(Lähde: Alueellinen opiskeluhoollon suunnitelma 2024)

2.2.2 Koulutuksen järjestäjäkohtainen opiskeluhoollon ohjausryhmä

Koulutuksen järjestäjäkohtainen monialainen opiskeluhoollon ohjausryhmä on oppilas- ja opiskelijahuoltolain (1287/2013, 14 §) velvoittama yhteistyörakenne. Se vastaa koulutuksen järjestäjäkohtaisen opiskeluhoollon yleisestä suunnittelusta, kehittämisestä, ohjauksesta ja arvioinnista.

Karkkilan kaupungin lakisääteisellä monialaisella koulutuksen järjestäjäkohtaisella opiskeluhoollon ohjausryhmällä toimii oppilashuollon johtoryhmä. Ryhmän puheenjohtajana ja koollekutsujana toimii sivistysjohtaja. Muita johtoryhmän jäseniä ovat varhaiskasvatusjohtaja, rehtorit, erityisopetuksen edustajat, lukion opinto-ohjaaja sekä edustaja nuorisotoimesta. Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen kouluterveystieteiden- ja psykologipalvelujen esihenkilöt, sekä kuraattori. Lisäksi ohjausryhmään kutsutaan opiskeluhoollon yhteistyötahoja käsiteltävien asioiden mukaisesti. Kaupunginjohtaja nimeää kaupungin työntekijät, LUVN:n edustajat kutsutaan tarvittaessa.

Oppilashuollon ohjausryhmän tehtävät ja tavoitteet ovat:

- ✓ Paikallisen monialaisen yhteistyön suunnittelu ja toteuttaminen
- ✓ Oppilaan yhtenäisen koulupolun suunnittelu
- ✓ Alueellisista ilmiöistä keskusteleminen ja niihin reagoiminen ennaltaehkäisevästi
- ✓ Ennaltaehkäisevän ja pedagogisen yhteistyön suunnittelu ja koordinaatio
- ✓ Nivelvaihe yhteistyön suunnittelu ja kehittäminen sekä muiden oppilashuollollisten yhteisten toimintatapojen ja -mallien luominen

Muilta osin koulutuksen järjestäjä päättää yhteistyössä opiskeluhoollon palveluja tuottavien tahojen kanssa tarkemmin opiskeluhoolloryhmien kokoonpanosta, tehtävistä ja toimintatavoista. Opiskeluhoolloryhmät voivat tarvittaessa kuulla asiantuntijoita. (Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 1287/2013, 14 §.)

2.2.3 Oppilaitoskohtainen opiskeluhooltoryhmä

Oppilaitoksen opiskeluhoollon suunnittelusta, kehittämisestä, toteuttamisesta ja arvioinnista vastaa monialainen oppilaitoskohtainen opiskeluhooltoryhmä tai muu tehtävään soveltuva monialainen oppilaitoskohtainen ryhmä (Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 1287/2013, 14 §).

Oppilaitoskohtainen (yhteisöllinen) opiskeluhooltoryhmä vastaa koulun yhteisöllisestä opiskeluhoollon suunnittelusta, kehittämisestä, toteuttamisesta ja arvioinnista. Ryhmään kuuluvat rehtori, erityisopettajat, terveydenhoitaja, psykologi, kuraattori ja muut oppilaiden hyvinvoinnista vastaavat henkilöt, yläkoulussa myös nuorisopalveluiden edustaja ja oppilasedustus. Ryhmä kokoontuu säännöllisin väliajoin.

Opiskeluhooltoryhmää johtaa nimetty rehtori. Ryhmän keskeinen tehtävä on yhteisön hyvinvoinnin ja turvallisuuden edistäminen sekä muun yhteisöllisen opiskeluhoollon toteuttaminen. Karkkila-lassa alakouluissa on yhteinen yhteisöllinen opiskeluhooltoryhmä. Lisäksi alakouluissa kokoontuvat koulukohtaiset opiskeluhooltoryhmät. Esiopetuksen päiväkodin johtaja ja konsultoiva varhaiskasvatuksen erityisopettaja (kveo) kutsutaan näihin tarvittaessa mukaan.

Yhteisöllinen opiskeluhooltoryhmä

- tekee kokonaistarvekartoituksen ja määrittelee käytettävissä olevat opiskeluhooltopalvelut
- suunnittelee toimenpiteet yhteisöllisen opiskeluhoollon edistämiseksi ja tukitoimien järjestämiseksi
- ohjaa yhteistyön järjestämisen kodin ja koulun ja muiden hyvinvointia tukevien tahojen kanssa
- laatii suunnitelman väkivallalta, kiusaamiselta, häirinnältä suojaamiseksi (omavalvonta)
- huomioi Karkkilan kaupungin hyvinvointisuunnitelman

Karkkilan esiopetuksessa ja kouluissa laaditaan syksyisin koulukohtaiset painopistealueet, jotka kirjataan koulujen ja esiopetuksen vuosisuunnitelmiin.

2.2.4 Tapauskohtaisesti koottava asiantuntijaryhmä

Yksittäistä opiskelijaa tai tiettyä opiskelijaryhmää koskevat asiat käsitellään tapauskohtaisesti koottavassa monialaisessa asiantuntijaryhmässä. Asiantuntijaryhmä kootaan yksittäisen opiskelijan tai opiskelijaryhmän opiskeluhoollon tuen tarpeen selvittämiseksi ja palvelujen järjestämiseksi. Asiantuntijaryhmiin valitaan henkilöt, jotka toimivat vastuullisina toimijoina opiskelijan hyvinvointia toteutettaessa. Kyseisen ryhmän kokooa se henkilö, jonka työtehtäviin asian käsittely kuuluu. Ryhmä nimeää keskuudestaan vastuuhenkilön. Vastuuhenkilö toimii yhteistyössä opiskelijan ja tarvittaessa huoltajan kanssa nimetessään ryhmän jäseniä. Jäsenten nimeäminen edellyttää opiskelijan tai tarvittaessa huoltajan suostumusta. (Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 1287/2013, 14 §.) Tapauskohtaisesti koottavan asiantuntijaryhmän toiminnasta lukee enemmän luvussa 4 yksilökohtainen opiskeluhoolto.

Ryhmän tapaamisista laaditaan opiskeluhooltokertomus. Asiakirjaa säilytetään kaupungin yleisten ohjeiden mukaisesti.

2.3 Opiskeluhooltosuunnitelmat ja niiden seuraaminen

Hyvinvointialueuudistus vaikutti opiskeluhooltosuunnitelmiin. Vuoden 2023 alusta voimaan tulleiden lakimuutosten myötä opetuksen ja koulutuksen järjestäjiltä edellytetään oman opiskeluhooltosuunnitelman laatimista. Opetuksen ja koulutuksen järjestäjän opiskeluhooltosuunnitelma yhdenäistää koulujen ja oppilaitosten käytäntöjä sekä keventää mahdollisesti jatkossa koulujen ja oppilaitosten suunnittelutyötä. Opetuksen tai koulutuksen järjestäjä opiskeluhooltosuunnitelma korvaa aiemmin lakisääteiset oppilaitoskohtaiset opiskeluhooltosuunnitelmat.

2.3.1 Alueellinen opiskeluhooltosuunnitelma

Hyvinvointialueella tulee olla valtuustokausittainen, alueellinen opiskeluhooltosuunnitelma hyvinvointialueen vastuulla olevien opiskeluhooltopalvelujen järjestämiseksi. (Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 1287/2013, 13 a §)

Alueellisen opiskeluhooltosuunnitelman tulee sisältää muun muassa opiskeluhooltopalvelujen alueellisen toteuttamisen tavoitteet ja keskeiset periaatteet, suunnitelman hyvinvointialueen ja koulutuksen järjestäjien välisestä yhteistyöstä opiskeluhoollon kokonaisuuden toteuttamiseksi, hyvinvointialueen alueella sijaitsevien koulutuksen järjestäjien opiskeluhooltosuunnitelmista ilmenneet arviot opiskeluhooltopalvelujen kokonaistarpeesta, suunnitelman opiskeluhooltopalvelujen voimavarojen kohdentamisesta sekä toimenpiteet alueellisen opiskeluhooltosuunnitelman toteuttamiseksi ja seuraamiseksi (Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 1287/2013, 13 a §).

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen alueellinen hyvinvointisuunnitelma 2024–2026 hyväksyttiin aluevaltuustossa 13.02.2024 § 4. Alueellinen opiskeluhooltosuunnitelma on liitteenä lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmassa, joka on osa alueellista hyvinvointisuunnitelmaa.

2.3.2 Koulutuksen järjestäjän opiskeluhooltosuunnitelma

Koulutuksen järjestäjän on laadittava opiskeluhoollon kokonaisuuden toteuttamiseksi koulutuksen järjestäjän opiskeluhooltosuunnitelma, joka on tämä asiakirja. Koulutuksen järjestäjän opiskeluhooltosuunnitelman tulee sisältää opiskeluhoollon toteuttamisen tavoitteet ja keskeiset periaatteet sekä toimenpiteet opiskeluhoollon toteuttamiseksi ja seuraamiseksi. (Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 1287/2013, 13 §, muutettu lailla 377/2022.)

Karkkilan kaupungin opiskeluhooltosuunnitelma on liitteenä Karkkilan kaupungin hyvinvointisuunnitelmassa, joka sisältää myös lastensuojelulain (417/2007, 12 §) mukaisen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman.

3 Yhteisöllinen opiskeluhoolto ja sen toimintatavat

Kaikkien oppilaitoksessa opiskelijoiden kanssa työskentelevien sekä opiskeluhooltopalveluista vastaavien viranomaisten ja työntekijöiden on tehtävissään edistettävä opiskelijoiden ja oppilaitosyhteisön hyvinvointia sekä kotien ja oppilaitoksen välistä yhteistyötä. Yhteisöllinen opiskeluhoolto on osa oppilaitoksen toimintakulttuuria ja toimia, joilla edistetään opiskelijoiden osallisuutta, oppimista, hyvinvointia, terveyttä, sosiaalista vastuullisuutta ja vuorovaikutusta. Lisäksi edistetään ja seurataan opiskeluyhteisön hyvinvointia sekä opiskeluympäristön terveellisyttä, turvallisuutta ja esteettömyyttä. Yhteisöllistä opiskeluhoolltoa toteuttavat kaikki opiskeluhoollon toimijat. (Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 1287/2013, 4 §)

Yhteisölliseen opiskeluhooltoon kuuluu koko päiväkoti- ja koulu yhteisön sekä yksittäisten luokkien ja ryhmien hyvinvoinnin kehittäminen, seuraaminen ja arviointi.

Yhteisöllinen opiskeluhoolto on ennaltaehkäisevää tukea koko oppilaitosyhteisölle

Kuva 5. Yhteisöllinen opiskeluhoolto.
(Lähde: Alueellinen opiskeluhoollotussuunnitelma 2024.)

3.1 Ohjaus ja nivelvaiheyhteistyö

3.1.1 Esiopetuksesta alakouluun

Alakouluun tulee esiopetukseen oppilaita vuosittain eri päiväkodeista. Esikoulun ja alakoulun nivelvaiheen yhteistyön ja tiedonsiirron vuotuinen eteneminen on kuvattu seuraavassa kaaviossa.

YLEISEN JA TEHOSTETUN TUEN OPPILAAT ERITYISEN TUEN OPPILAAT	
Ajankohta	Vastuuhenkilö ja koollekutsuja
Toimenpide ja tarkoitus	Mukana olevat henkilöt
marraskuu	
Kartoitus (vain lukumäärä) erityistä tukea tarvitsevista oppilaista (pienluokkaa tarvitsevista sekä erityisellä tuella yleisluokissa olevat) Käsitellään eskarista tulevat, pienluokilla jatkavat sekä yläkoulun pienluokkaa tarvitsevat oppilaiden lukumäärä. Arvioidaan myös tehtyjen luokkien toimivuus ja pienluokan opettajien toiveet	Kartoitus: - koollekutsuja: Nyhkälän koulun rehtori - mukana: rehtorit, elat, pienluokan opettajat, psykologi, varhaiskasvatuksen eo ja kveo, päiväkodin johtaja tarvittaessa

<p>Esiopetuksessa tehdään kaikille lapsille kartoit- tus. Seulovat kartoitukset tekee varhaiskas- vatuksen konsultoiva erityisopettaja. Tulosten perusteella ohjataan psykologin tarkempiin tut- kimuksiin kouluvalmiuden arvioimiseksi.</p>	
<p>tammi-helmikuu</p>	
<p>Tammikuussa alkukartoitus opetuksen järjestämisen näkökulmasta. Suunnitellaan alustavat pien- luokkaan sijoittelut.</p>	<p>Alkuvuodesta vielä mahdollisia kouluvalmiustutkimuksia ja palautepalavereja (samalla moniammatilli- nen/ yksilöllinen opiskeluhuoltoryhmä)</p> <p>Alkukartoitus: -koollekutsuja kveo -mukana: kveo, psykologi, pienluokkien opettajat, laaja-alaiset erityis- opettajat ja alakoulujen rehtorit</p>
<p>helmi-maaliskuu</p>	
<p>Tarvittaessa psykologin kouluvalmiustutkimukset jatkuvat Tarvittaessa vielä erikseen yksilöllinen koulu- suunnitelmapalaveri tukitoimista</p>	<p>Tutkimusten jälkeen huoltajien kanssa palautepalaveri (psykologi kut- suu) (yksilökohtainen OHR), jossa mukana huoltajien suostumuksella kveo, vo ja tarvit- taessa koulun erityisopettaja tai kouluku- raattori, terveydenhoitaja sekä lapsen kanssa työskenteleviä terapeutteja. Ko. yk- silökohtaisessa opiskeluhuoltoryh- mässä käsitellään lapsen tuen tarpeita kou- lua varten.</p>
<p>maalis-huhtikuu</p>	<p>-Tarvittaessa yksilöllisiä koulusuunnitelmapalavereja (psykologi tai kveo kutsuu)</p>
<p>Pedagoginen tiedonsiirto yleisen ja tehostettu tuen oppi- laista (huhtikuun alku) - kokouksessa kirjataan terveyteen ja tukitoi- miin liittyvät asiat ja toimitetaan asianomaiselle (terveydenhoitaja tai kuraattori). Erityisopettaja toimittaa tiedot terv.hoitajalle tai kurattorille. - Kveo toimittaa laaja-alaiselle erityisopettajalle mahdolliset lausunnot ja pe- dagogiset asiakirjat (pedagogiset paperit eivät vielä valmiita) -Yleisluokkien muodostaminen: laaja-alaiset erityisopettajat ja rehtori muodostavat tulevat ekaluokat yhdessä varhaiskasvatuksen kanssa</p> <p>Pedagoginen tiedonsiirto esikoulusta</p>	<p>Pedagoginen tiedonsiirto yleisen ja tehostettu tuen oppilaista (huhtikuun alku) -koollekutsuja kveo -mukana: vo, kveo, laaja-alaiset erityisopettajat, S2-opettajat, rehtorit</p> <p>Yleisluokkien muodostaminen -koollekutsuja ela -mukana varhaiskasvatus (kveo, Nina esi- opetuksen päiväkodin johtaja), ekaluokkien elat ja rehtori</p>

kouluun opetuksen järjestämiseksi erityisen tuen oppilaille Jos opettaja ei ole tiedossa, tämä siirtyy elokuuhun. Elokuussa pienluokan opettaja konsultoi varhaiskasvatusta.	Tiedonsiirto erityisen tuen oppilaista -koollekutsuja kveo -mukana kveo ja pienluokan erityisopettaja
toukokuu-alkusyksy	
Tiedonsiirtopalaveri yleisen ja tehostetun tuen oppilaista - käsitellään opetuksen järjestämisen kannalta oleelliset asiat Syksyllä laaja-alainen erityisopettaja kutsuu koolle, jos tiedonsiirtopalaveria ei ole voitu pitää toukokuussa	Tiedonsiirtopalaveri yleisen ja tehostetun tuen oppilaista -koollekutsuja kv eo -mukana vo, luokanopettaja, laaja-alainen erityisopettaja ja tarvittaessa kveo ja psykologi Syksyllä koolle kutsuu erityisopettaja (mikäli ei ole keväällä pidetty)

3.1.2 Kouluvalmiuden arviointi

Kouluvalmiuden arviointi tehdään tarvittaessa niiden oppilaiden kohdalla, joilla on havaittavissa tehostetun tai erityisen tuen tarvetta esikoulun aikana. Kouluvalmiuden arviointi tehdään esikoulun lastentarhanopettajan, kiertävän erityislastentarhanopettajan ja lasten ja nuorten terveyskeskuspsykologin yhteistyönä.

Kouluvalmiuden arvioinnin ensivaiheessa arviointiin valittujen lasten vanhemmat ja esikoulun henkilökunta täyttävät lapsista Viivi-kyselylomakkeen, jolla kartoitetaan lapsen kehitykseen, käyttäytymiseen ja tunne-elämään liittyviä vahvuuksia ja haasteita. Psykologi käsittelee lomakkeet ja pitää vanhemmille ja esikoulun henkilökunnalle palautekeskustelun. Kartoituksen tulosten ja keskustelun perusteella lapsi voidaan ohjata psykologin yksilötutkimuksiin tai hänelle voidaan suunnitella ja suositella kouluun tukitoimia; esimerkiksi avustajapalveluita, erityisopetuksen lisätukea, opetuksen eriyttämistä tms. yksilöllisiä järjestelyjä.

Mikäli on ennakoitavissa, että lapsella on laaja-alaisempaa tuen tai kuntoutuksen tarvetta (erityinen tuki, jatkotutkimusten tarve, toiminta- tai puheterapiakuntoutuksen ym. tarve), psykologi arvioi jatko-ohjauksen tarpeen ja tekee tarvittaessa psykologin yksilötutkimukset ja lausunnot. Niiden pohjalta suunnitellaan yhteistyössä esikoulun ja koulun henkilökunnan kanssa kouluun tarvittavat tukitoimet, ja psykologi tekee mahdolliset viranomaispäätöksiä varten tarvittavat lausunnot. Mikäli lapsi lähetetään jatkotutkimuksiin erikoissairaanhoidon, tarvittavat lausunnot päätöksiä varten tulevat sieltä.

Kouluvalmiustutkimusten tuloksista pidetään aina palautekeskustelut vanhemmille ja esikoulun henkilökunnalle. Mikäli suosituksena on erityinen tuki, palautekeskusteluun kutsutaan mukaan koulun erityisopetuksen edustaja, jolloin keskustelu on samalla koulun opiskeluhuollon yksilöllinen monialainen asiantuntijapalaveri, ja tieto lapsen tuentarpeista siirtyy kouluun.

Kaikista tehostetun tai erityisen tuen tarpeessa olevista, kouluvalmiustutkimuksissa olleista lapsista toimitetaan psykologin lausunnot kouluviranomaisille tuen järjestämistä varten.

3.1.3 Alakoulusta yläkouluun

Oppilaskohtainen tiedonsiirto luokittain

Tiedonsiirtoprosessin käynnistää yläkoulun oppilaanohjaaja ottamalla yhteyttä alakoulujen luokan- ja laaja-alaisiin erityisopettajiin. Maaliskuussa tiedonsiirtopalaverissa ovat yläkoulusta mukana oppilaanohjaaja, erityisopettajat, S2-opettaja ja alakoulusta luokanopettajat, erityisopettajat ja S2-opettaja.

Oppilaan oppimisen tuen ajantasainen kirjaaminen on tärkeää, jotta opetuksen järjestämiseen liittyvät tiedot siirtyvät oikein alakoulusta yläkouluun.

Nivelvaiheen tukeminen alakouluista yläkouluun

Oppilaiden kaveritoiveet luokkien muodostamiseksi kartoitetaan Wilman kautta helmikuun aikana.

Toukokuussa pidetään tulevien 7.- luokkalaisten ja heidän huoltajien yhteinen vanhempainilta, jossa tutustutaan tuleviin luokkakavereihin ja luokanvalvojaan. Mukana illassa ovat koulun henkilökunnan lisäksi opiskeluhuollon edustus. Lisäksi 6. luokat tutustuvat yläkouluun tukioppilaiden ohjaamana koulupäivien aikana, järjestelyistä vastaa oppilaanohjaaja.

Elokuussa, koulujen alettua yläkoulussa järjestetään ryhmäytymispäivä, jolla tuetaan luokan yhteisöllisyyttä, tutustutetaan oppilaita toisiinsa ja pyritään rakentamaan luokan yhteishenkeä. Luokan yhteisöllisyyden tukemiseksi luokanvalvoja pitää ohjaustunteja 7. luokan syyslukukaudella.

Oppilaille järjestetään tarpeen mukaan myös henkilökohtaisia tutustumisia yläkouluun. Tapaamisista ja tutustumisista vastaa sosiaaliohjaaja.

Kuraattori, sosiaaliohjaaja ja erityisopettaja ovat mukana 7. luokkien toiminta- ja ryhmäytymispäivissä ja pitävät syksyn aikana teemaoppitunteja hyvinvointiin liittyen. Yhteistyötä tehdään myös liikunta- ja nuorisopalveluiden kanssa.

3.1.4 Yläkoulusta toiselle asteelle

Karkkilan lyhteiskoulun opiskelijoista noin puolet siirtyy Karkkilan lukioon ja noin puolet seudun ammatillisiin oppilaitoksiin. Toisen asteen osalta tässä rajoitutaan tarkastelemaan vain Karkkilan lukiossa toteutettavaa opiskeluhoitoa. Lukion opiskeluhoito on osa esiopetuksesta perusopetukseen ja toiselle asteelle ulottuvaa jatkumoa. Opiskeluhoollon toimivuutta ja yhteisiä käytänteitä arvioidaan ja kehitetään suunnitelmallisesti opetuksen järjestäjän toimesta. Kouluterveyskyselyt ja asiakastytyväisyyskyselyt antavat informaatiota opiskeluhoollolisten toimintojen toimivuudesta.

Opiskelijalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön (Lukiolaki 1268/2013, 40 §). Siihen sisältyy fyysinen, psyykinen ja sosiaalinen turvallisuus. Opetuksen järjestämisen lähtökohtana on opiskelijoiden ja henkilökunnan turvallisuuden takaaminen kaikissa tilanteissa. Opiskelijoiden osallisuus opiskeluyhteisön turvallisuuden edistämässä tukee hyvinvointia ja tarkoituksenmukaista toimintaa turvallisuutta vaarantavissa tilanteissa. Turvallisuuden ja hyvinvoinnin edistäminen on osa oppilaitoksen toimintakulttuuria ja se otetaan huomioon kaikessa oppilaitoksen toiminnassa. Koulutuksen järjestäjän tulee suojata opiskelijaa kiusaamiselta, väkivallalta ja häirinnältä.

ERITYINEN TUKI/ TEHOSTETTU TUKI/ S2/ VALO

Ajankohta	Toimenpide	Vastuuhenkilö,	Paikalla	Jatko
-----------	------------	----------------	----------	-------

		koollekutsuja		
marras- joulukuu	Lukumäärän kartoitus: - pienluokalla jatkavat - yleisluokasta pienluokkaan - tehostetun oppilaat - S2-oppilaat, - valon oppilaat Tieto tuen tarpeen laadusta (esim. hope□pl, pl□hope, valo□yleisluokkaan)	Nyhkälän koulun rehtori	alakoulujen rehtorit alakoulujen elat pienluokkien opettajat hope-opettaja S2-opettajat Porrastetut ajat!	Nyhkälän rehtori ilmoittaa yhteiskoulun rehtorille lukumäärän ja tiedon pienluokan, hope-luokan, valoluokan ja S2-oppilaiden tarpeesta sekä koontilistan nimineen ja haasteineen, muut huomioitavat seikat
tammikuun alku	Opetuksen järjestämisistä koskevat asiat	Nyhkälän koulun rehtori porrastetut ajat!	Yhteiskoulun rehtori, alakoulujen elot Nyhkälän ja yhteiskoulun: pl:n opettajat, S2-opettajat, hope-opettajat - opo - ala- koulujen 6.lk:n opettajat, joilla er.tuen oppilaita	Pienluokkien, valoluokan ja S2-oppilaiden tuen tarpeesta tieto yläkouluun sekä muut huomiot opetuksen järjestämiseksi
maaliskuu	Kaikki pedagogiset selvitykset yläkoulun rehtorille Maahanmuuttajien (6lk) oppimis-selvitykset	Nyhkälä: yleisluokat, valo ja pienluokat Haukkamäki ja Tuorila: elat toimittavat yläkoulun rehtorille	Yhteiskoulun oppilaanohjaaja	Yleisluokkien oppilaiden tiedonsiirtopalaverit alakouluista yläkouluun.
Huhti-toukokuu	tiedonsiirtopalaveri yksittäisen oppilaan kohdalla tarvittaessa Kaikki oppilaspaperit siirretään yläkoululle	alakoulun pienluokan opettaja, elat tai hoitava taho, S2/valo-opet-	lähettävän koulun erityisopettaja, tuleva opettaja, huoltajat, tulkki	

	toukokuussa. Yksilökohtaiset oppilas-huoltokertomukset : viimeinen siirtyy huoltajan luvalla	taja ja oppilaan luokanopettaja		
--	--	---------------------------------	--	--

4 Yksilökohtainen opiskeluhoito

Yksilökohtaisella opiskeluhoollolla tarkoitetaan opiskelijalle annettavia opiskeluhoollon palveluja, joita ovat opiskeluterveydenhoito, opiskeluhoollon psykologi- ja kuraattoripalvelut sekä yksittäistä opiskelijaa koskeva monialainen opiskeluhoito. Monialaista yksilökohtaista opiskeluhoitoa toteutetaan tapauskohtaisesti koottavassa monialaisessa asiantuntijaryhmässä (luku 2.2.4). (Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 1287/2013, 5 §.)

Yksilökohtaisen opiskeluhoollon toteutumisissa on ensiarvoisen tärkeää avoimuus sekä oppilaiden ja huoltajien kunnioitus. Avoimuudella ja kunnioituksella rakennetaan luottamusta, joka edistää opiskeluhoitoprosessin etenemistä. Kaikilla kouluuyhteisön aikuisilla on vastuu oppilaiden hyvinvoinnista.

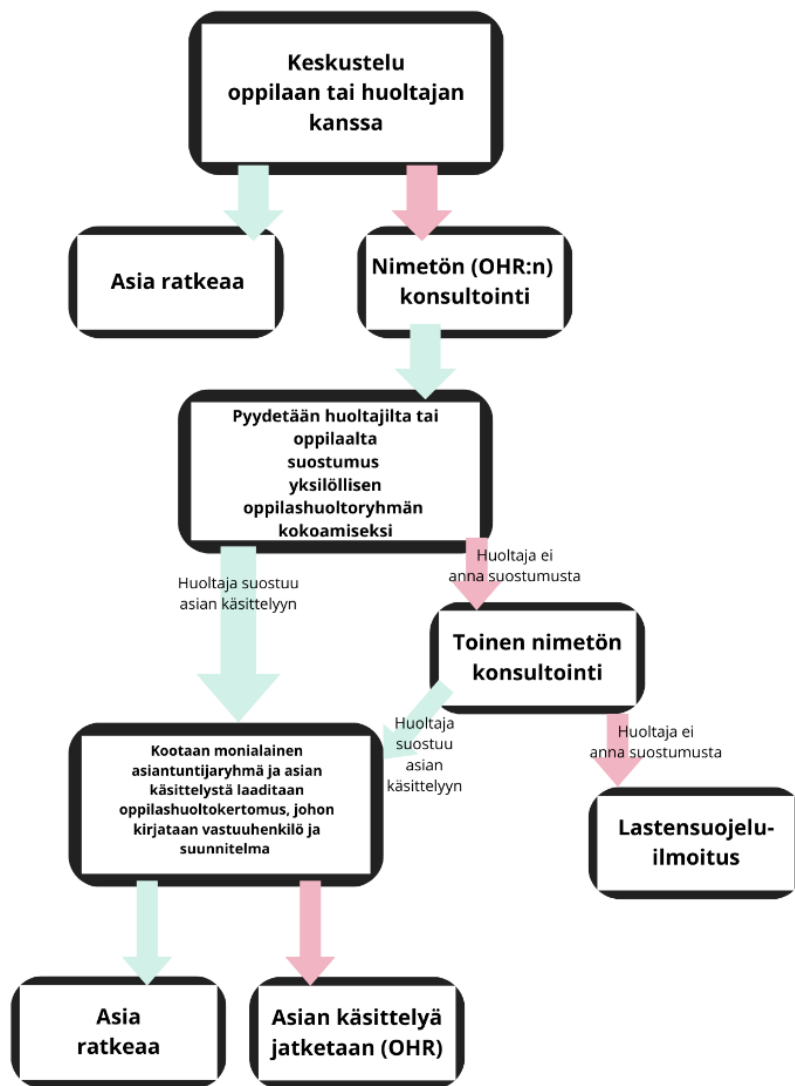
Yksilökohtaisen opiskeluhoitoasian käsittelyä varten kootaan tarpeen mukaan monialainen asiantuntijaryhmä oppilaan ja/ tai huoltajan suostumuksella. Tähän tarvitaan suostumuslomake, jonka huoltaja voi allekirjoittaa palaverissa. Palaverista kirjataan yksilöllinen opiskeluhoitokertomus.

Asiantuntijoina voivat toimia esimerkiksi:

- Kouluterveydenhoitaja ja – lääkäri
- Koulupsykologi ja kuraattori
- Muut asiantuntijat (esimerkiksi psykiatrinen sairaanhoitaja)

Ryhmän koollekutsujana toimii alakoulussa yleensä luokanopettaja ja yläkoulussa luokanvalvoja.

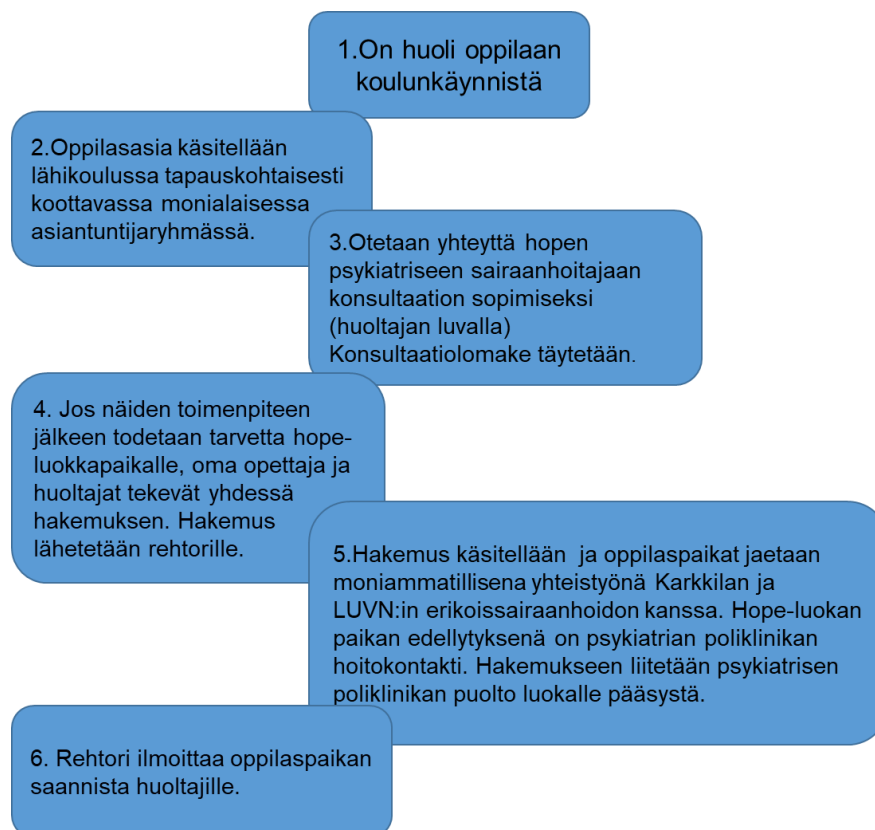
Seuraavassa kuvassa (kuva 6) havainnoidaan prosessia yksilökohtaisesta opiskeluhoollosta:

Kuva 6. Yksilökohtainen opiskeluhoolto prosessi

4.1 Hoidollispedagoginen luokka alakoulussa

Karkkilan alakoulujen oppilailla on tarvittaessa mahdollisuus opiskella hoidollispedagogisessa luokassa. Luokan toiminnassa on ollut vahvasti mukana psykiatrinen sairaanhoitaja. Luokalle pääsemisen valintaprosessia kuvataan seuraavassa kuvassa (kuva 7):

Kuva 7. Luokalle pääsemisen valintaprosessi:

4.2 Opiskeluhoitokertomusten laatiminen

Yksittäistä oppilasta koskevan asian käsittelyssä asiantuntijaryhmässä laaditaan opiskeluhoitokertomus. Ryhmän vastuuhenkilö kirjaa yksilökohtaisen opiskeluhoollon järjestämiseksi ja toteuttamiseksi välttämättömät tiedot opiskeluhoitokertomukseen. Kirjauksia voivat tehdä myös muut asiantuntijaryhmän jäsenet. Jokaisesta opiskeluhoitoryhmän tapaamisesta laaditaan opiskeluhoitokertomus, joka mapitetaan kronologisesti edellisten kanssa.

Kertomukseen kirjataan seuraavat asiat:

- yksittäisen oppilaan nimi, henkilötunnus, kotikunta ja yhteystiedot sekä alaikäisen oppilaan huoltajan tai muun laillisen edustajan nimi ja yhteystiedot
- asian aihe ja vireille panija
- oppilaan tilanteen selvittämisen aikana toteutetut toimenpiteet, kuten arviot, tutkimukset ja selvitykset
- tiedot asian käsittelystä opiskelijahuoltoryhmän kokouksessa
- kokoukseen osallistuneet henkilöt ja heidän asemansa
- kokouksessa tehdyt päätökset, päätösten toteuttamissuunnitelma sekä toteuttamisesta ja seurannasta vastaavat tahot
- toteutetut toimenpiteet
- kirjauksen päivämäärä sekä kirjauksen tekijä ja hänen ammatti- tai virka-asemansa

Jos sivulliselle annetaan opiskeluhoitokertomukseen sisältyviä tietoja, asiakirjaan on lisäksi merkittävä mitä tietoja, kenelle sivulliselle ja millä perusteella tietoja on luovutettu.

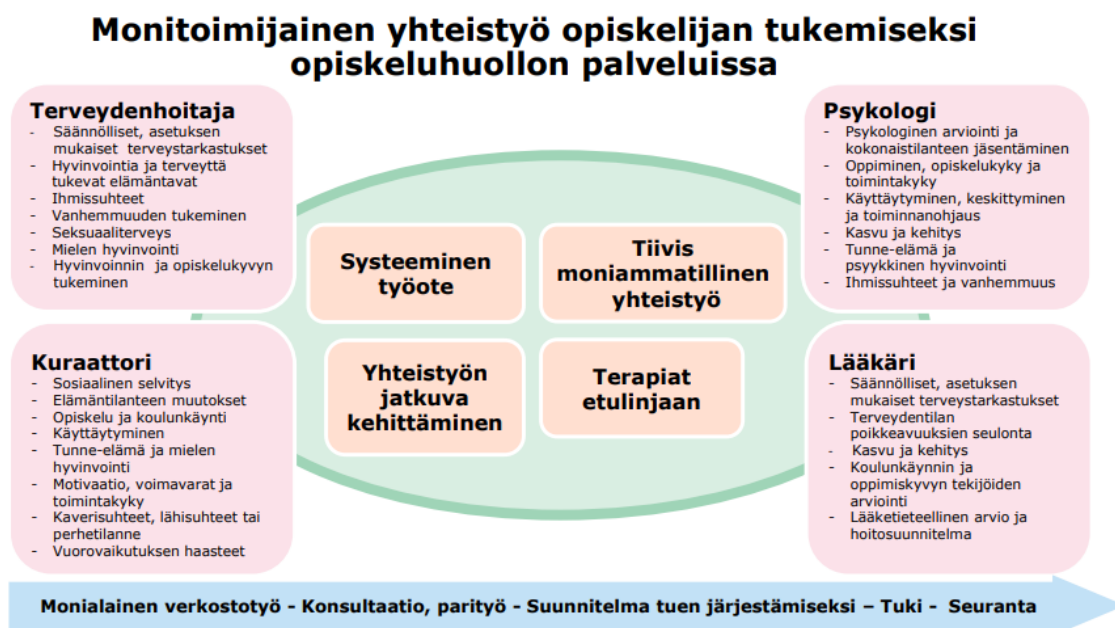
4.3 Opiskeluhoitokortin salassapito- ja kirjaamiskäytännöt

Opiskeluhoitokortit sekä muut opiskeluhoitokortteissa laaditut tai saadut yksittäistä oppilasta koskevat asiakirjat tallennetaan opiskeluhoitokorttiin. Opetuksen järjestäjä vastaa henkilötietojen käsittelystä ja ylläpitää rekisteriä. Rekisterin vastuhenkilö päättää tietojen luovuttamisesta ja määrittää käyttöoikeudet rekisteriin.

Opiskeluhoitokorttiin tallennetut tiedot, jotka koskevat yksittäistä oppilasta taikka muuta yksityistä henkilöä, ovat salassa pidettäviä. Salassa pidettäviä tietoja ei saa antaa sivulliselle, ellei siihen ole kirjallista lupaa asianomaiselta oppilaalta tai ellei hänellä ole edellytyksiä arvioida suostumuksen merkitystä, hänen huoltajaltaan. Tiedon luovuttamiseen oikeuttavat myös eräät lait (Julkiisuuslaki 24 § ja Perusopetuslaki 40 §).

Kouluterveydenhuollon henkilöstö ja koulupsykologi kirjaavat yksilökohtaisen opiskeluhoitotyön säädetysti potilaskertomukseen ja muihin potilasasiakirjoihin. Vastaavasti kuraattori kirjaa asiakastiedot kuraattorin asiakaskertomukseen.

5 Opiskeluhoollon monialaiset palvelut

Kuva 8. Monitoimijainen yhteistyö opiskeluhoollon palveluissa. (Lähde: Alueellinen opiskeluhoitosuunnitelma 2024.)

5.1 Kouluterveydenhuolto

Kouluterveydenhuolto on tarkoitettu peruskoululaisille ja heidän perheilleen. Se on lakisääteistä ja maksutonta perusterveydenhuollon ehkäisevää palvelua, jota on saatavilla pääsääntöisesti koulupäivien aikana koululta. Koulu- ja opiskelijaterveydenhuollon tavoitteena on yhdessä vanhempien sekä opiskelijahuollon kanssa tukea ja edistää lapsen kasvua ja kehitystä kannustamalla ja ohjaamalla heitä terveisiin elämäntapoihin. Kouluterveydenhuollosta vastaavat kouluterveydenhoitaja ja koululääkäri. Kouluterveydenhuolto kattaa kaikki ikäluokat koko kouluajan.

Koko ikäluokan kattavat terveystarkastukset muodostavat kouluterveydenhuollon toiminnan rungon ja mahdollistavat jokaisen oppilaan ja hänen perheensä tapaamisen. Kouluterveydenhuoltoon kuuluvat vuosittaiset terveystarkastukset, joista 1., 5. ja 8. luokan terveystarkastukset ovat laajoja. Laajassa terveystarkastuksessa kouluterveydenhoitaja ja lääkäri arvioivat oppilaan terveyden ja hyvinvoinnin lisäksi aina myös koko perheen hyvinvointia ja vanhemmat kutsutaan mukaan tarkastukseen. Terveystarkastukseen sisältyy aina yksilöllinen terveysneuvonta. Joskus oppilaan terveysasiat tarvitsevat tarkempia tutkimuksia ja selvittelyjä, jolloin terveydenhoitaja tai lääkäri ohjaa oppilaan muiden asiantuntijoiden tutkimuksiin. Näitä voivat mm. olla fysioterapia, ravitsemusterapia, laboratorio tai erikoissairaanhoido. Kouluterveydenhoitajan tai lääkärin vastaanotoilta voidaan ohjata myös esim. kuraattorin tai psykologin vastaanotoille.

Terveystarkastusten lisäksi kouluterveydenhuollossa tavataan asiakkaita yksilöllisen tarpeen mukaan. Terveydenhoitaja ottaa vastaan oppilaita kouluilla ennalta sovittuina aikoina. Vanhemmat voivat ottaa yhteyttä ja varata terveydenhoitajalle ajan oppilaan terveyttä ja hyvinvointia koskevissa asioissa. Kouluterveydenhuollon tärkeä työmuoto ovat avoimet vastaanotot, joille oppilaat voivat tulla aikaa varaamatta keskustelemaan oireistaan ja mieltään painavista asioista. Koulun ensiapukaapin sisällöstä ja sen täydentämisestä vastaa kiinteistön omistaja. Opetuksen järjestäjä on myös vastuussa henkilökunnan ensiapuosaamisesta. Heti tapaturman satuttua valvova opettaja tekee tilannearvion ja antaa tarvittavan välittömän ensiavun. Mikäli tapaturma tarvitsee terveydenhuollon ammattilaisen arviota ohjaus omalle terveydenhoitajalle tai terveysasemalle.

Koulu- ja opiskeluterveydenhuollon tehtävänä on yhdessä muiden viranomaisten kanssa oppilaitosympäristön terveellisuuden ja turvallisuuden sekä oppilaitosyhteisön hyvinvoinnin edistäminen ja seuranta. Tehtävää toteutetaan tarkastamalla oppilaitokset kolmen vuoden välein (terveydenhuoltolaki 1326/2010). Oppilas ja opiskelijahuoltolaki (1287/2013) tuo opiskeluympäristöstä ja yhteisön hyvinvoinnista huolehtimisen kaikkien oppilaitoksissa työskentelevien tehtäväksi säätäessä yhteisöllisestä opiskeluhollostä. Tarkastukset ovat osa oppilaitoksen yhteisöllistä opiskeluholloityötä ja ne toteutetaan laajassa yhteistyössä eri toimijoiden sekä oppilaiden, opiskelijoiden ja huoltajien kanssa. Yhteinen tarkastusmalli hyödyttää kaikkia osapuolia.

Kun koululaisella ilmenee lääkehoitoa vaativa sairaus tai kun kouluun on tulossa säännöllistä lääkehoitoa tarvitseva lapsi (esimerkiksi diabeetikko), joka ei koulupäivän aikana itse pysty huolehtimaan lääkityksestään, huoltajien ja terveys- ja opetustoimen on yhdessä huolehdittava siitä, että lääkehoidon toteuttamisesta sovitaan. Sovittaviin asioihin kuuluvat esimerkiksi lääkityksen toteuttaja sekä tämän varahenkilö ja heidän tarvitsemansa perehdytys, lääkityksen toteutus (kuten annosmäärät ja -ajat), erityistilanteisiin varautuminen, ensiapukäytännöt sekä työnjako ja vastuut koulun toimijoiden, vanhempien ja lapsen kesken. Koulutuksesta vastaavat tahot kunnassa varmistavat, että lapsen tarvitsema lääkehoito koulussa toteutuu ja lääkehoitoon osallistuvia henkilöitä on saatavilla koko toiminta-ajan. Yksittäisen lapsen lääkehoitoon liittyvistä asioista tehdään kirjallinen suunnitelma. Turvallinen lääkehoito. Opas lääkehoitosuunnitelman laatimiseen (valtio-neuvosto.fi).

5.2 Psykososiaaliset palvelut — koulupsykologi ja koulukuraattori

Psykososiaalisen opiskeluholloityön tehtävänä on auttaa ja tukea oppilaita ja heidän perheitään erilaisissa koulunkäyntiin, kasvuun ja kehitykseen liittyvissä asioissa yhteistyössä vanhempien

kanssa ja heidän luvallaan. Työn tavoitteena on pyrkiä ehkäisemään ongelmien syntymistä ja vaikeutumista varhaisella auttamisella ja ratkaisemaan jo syntyneitä ongelmia yhteistyössä koulun, vanhempien ja moniammatillisen verkoston kanssa.

Psykologi

Psykologi toimii oppilaitoksissa oman alansa asiantuntijana. Psykologiin voi olla yhteydessä kun herää huoli opiskelijan kehityksestä, oppimisesta ja koulunkäynnistä, tunne-elämästä ja mielen hyvinvoinnista tai käyttäytymisen säätelystä. Yhteydenottaja voi olla opiskelija itse, huoltaja, opettaja tai oppilaitoksen opiskeluhoollon muu työntekijä.

Psykologi:

- arvioi opiskelijan tuen tarvetta
- osallistuu opiskelijan tukitoimien suunnitteluun
- tarjoaa hoidollisia ja kuntoutuksellisia tukikeskusteluja
- antaa palveluohjausta ja neuvontaa
- konsultoi oppilaitoksen ammattilaisia
- osallistuu yhteisölliseen opiskeluhooltoon niillä kouluilla, joille on saatu rekrytoitua oma nimetty psykologi

Oppilaitosten opiskeluhoollon psykologipalvelut tuottaa Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue. Psykologipalvelusta tiedotetaan oppilaitoksen Wilmassa ja kotisivuilla. Oheisesta linkistä pääset Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen opiskeluhoollon psykologien sivuille: [Psykologi koululaisille ja opiskelijoille | Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue \(luvn.fi\)](#).

Koulukuraattori

Koulukuraattori toimii sosiaalialan asiantuntijana kouluissa. Kuraattorin tehtäviin kuuluvat koulu-yhteisön hyvinvoinnin, opetus- ja kasvatustyön sekä kotien ja koulun yhteistyön tukeminen ja kehittäminen. Kuraattoripalvelut tulee järjestää ensisijaisesti koko oppilas-yhteisön kattavana ennaltaehkäisevänä, yhteisöllisenä toimintana. Oppilaat voivat keskustella myös henkilökohtaisesti kuraattorin kanssa. Keskustelumahdollisuutta voi pyytää oppilas itse tai hänen vanhempansa.

Koulukuraattori auttaa oppilaita, joilla on vaikeuksia koulunkäynnissä, ihmissuhteissa tai pulmatilanteita omassa kasvussa ja kehityksessä. Koulukuraattori toimii yhteistyössä oppilaan, hänen vanhempiansa, oppilasryhmien, opettajien, opiskelijahuollon asiantuntijoiden sekä muiden viranomaisten, kuten lastensuojelun kanssa. Hän antaa konsultatiivista tukea koulun eri henkilöstöryhmille ja oppilaiden vanhemmille esimerkiksi koulunkäyntivaikeuksiin tai kaveripulmiin liittyvissä asioissa. Hän osallistuu koulun yhteisöllisiin opiskelijahuoltoryhmiin sekä sovitusti yksilökohtaisiin oppilaskohtiin asiantuntijaneuvotteluihin. Keskustelut koulukuraattorin kanssa ovat luottamuksellisia.

Tarvittaessa koulukuraattori ohjaa oppilaita muihin palveluihin, kuten perheneuvolaan, nuori-soasemalle, lastensuojeluun tai psykologin vastaanotolle.

Koulukuraattorin asiakastyötä säätelee opiskeluhoollon ohella mm. lastensuojelulaki ja perusopetuslaki.

Yläkoulun kuraattorin yhteisöllisen opiskeluhoollon vuosikello

-Kuraattori esittäytyy kuudesluokkalaisille tutustumispäivänä (opo, kuraattori, tukioppilaat, rehtori) ja/tai keväällä järjestettävässä vanhempainillassa (rehtori, luokanvalvojat, opo, kuraattori, terveydenhoitaja).

-Kouluvuoden alussa ensimmäisinä koulupäivinä esittäytyminen kaikille, joko auditoriossa tai luokissa tuntien alussa. Lisäksi viestiä opiskelijoille sekä huoltajille kuraattoripalveluista.

7. luokat

-Ryhmytymispäivän työpaja elo-syyskuussa (vahvuudet, ryhmytyminen, kaveritaidot tms.)

(tukioppilaat, nuorisopalvelut, kuraattori, etsivä erityisopettaja, opo)

-Hyvinvointitunnit opon tunneilla syyslukukauden aikana (kuraattori ja mahdollisuuksien mukaan terveydenhoitaja/psykologi)

-Tarvittaessa luokkakohtaisia tunteja esim. kaveritaitoihin liittyen (mm. kaveritaitojen portaat) / tuntien seuraamista ja havainnointia

8. luokat

-Tammi-maaliskuussa opon tunneilla oppitunnit mielen hyvinvointiin, stressiin ja arjen ajankäyttöön liittyen (kuraattori ja mahdollisuuksien mukaan jopo-ohjaaja)

-Tarvittaessa luokkakohtaisia tunteja / tuntien seuraamista ja havainnointia

9.luokat

-Joulukuussa oppitunti opon pitämän kyselyn pohjalta (tulevaisuus, epätietoisuuden sietäminen, mieliala)

-Toukokuussa eväitä elämään -päivään osallistuminen (kuraattori ja opo/jopo-ohjaaja sekä yhteistyötahona nuorisopalvelut, psykologi)

- Tarvittaessa luokkakohtaisia tunteja / tuntien seuraamista ja havainnointia

5.3 Opiskeluhoolto ja lastensuojelu

Koulun henkilöstö toimii yhteistyössä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen perhekeskuspalvelujen kanssa. Koulun opetushenkilöstö ja opiskeluhooltohenkilöstö on velvollinen ohjaamaan oppilasta ja hänen perhettään hakemaan sosiaalipalveluja tai ottamaan oppilaan tai hänen perheensä suostumuksella yhteyttä sosiaalihuoltoon, jotta oppilaan ja hänen perheensä palveluiden ja tuen tarve arvioitaisiin.

Jos pyyntöä palvelutarpeen arvioimiseksi ei voida tehdä yhdessä oppilaan ja hänen perheensä kanssa on jokaisella koulun henkilökuntaan kuuluvalla velvollisuus tehdä viipymättä lastensuojeluilmoitus.

Lastensuojeluilmoitus voidaan tehdä salassapidon estämättä, jos he tehtävässään ovat saaneet tietää lapsesta, jonka hoidon ja huolenpidon tarve, kehitystä vaarantavat olosuhteet tai oma käyttäytyminen edellyttää lastensuojelun tarpeen selvitystä. Lastensuojelun ilmoitusvelvollisuus siivuttaa muussa lainsäädännössä säädetyn salassapidon.

Lastensuojeluilmoituksen tekemiseen on velvoite sillä henkilöllä, jolla huoli lapsesta ensimmäisenä herää. Ennen lastensuojeluilmoituksen tekemistä on suositeltavaa, että asiasta on keskusteltu huoltajien kanssa. Kynnys ilmoituksen tekemiseen ei saisi olla liian korkea. Jo huoli lapsen tilanteesta riittää syyksi. Salassapitosäännökset eivät estä ilmoituksen tekemistä. Jos on epävarma siitä, tulisiko tietyissä tilanteissa tehdä lastensuojeluilmoitus, voi lastensuojeluviranomaiselta kysyä neuvoa ilmaisematta lapsen henkilöllisyyttä.

Jos lapsi kertoo häneen kohdistuvasta perheväkivallasta, pahoinpitelystä tai häneen kohdistuvasta seksuaalirikosepäilystä, on tiedon saanut henkilö velvollinen tekemään lastensuojeluilmoituksen sekä ilmoituksen suoraan poliisille.

Opiskeluhoillon ja lastensuojelun yhteistyön käytänteitä kehitetään Lasten ja nuorten LANU-työryhmässä, johon osallistuvat koulun opiskelijahuoltohenkilöstön lisäksi paikalliset lastensuojelun työntekijät. Virka-ajan ulkopuolella sosiaalipäivystys auttaa ja tukee lasten ja lapsiperheiden akuuteissa kriisitilanteissa. Yhteyden sosiaalipäivystykseen saa hätänumeron 112 kautta.

5.4 Muut opiskeluhoiltoa tukevat palvelut

Koulukuljetukset

Koulukuljetukset järjestetään oppilaalle perusopetuslain mukaisesti. Koulukuljetusetuus myönnetään Karkkilan kaupungin koulukuljetusperiaatteiden mukaisesti.

http://www.karkkila.fi/default.asp?kieli=246&id_sivu=286&alasisivu=286

Kouluruokailu

Esiopetuksessa ja kouluissa tarjotaan lakisääteinen, maksuton kouluateria. Ruokailutilanteet ovat osa esiopetuksessa ja koulussa harjoitettavaa tapakasvatusta. Kouluruokailussa pyritään huomioimaan opetuksessa vaihtuvat teemat ja juhlat. Oppilaat voivat vaikuttaa oppilaskuntien kautta kouluruokiin erityisinä toiveruokapäivinä.

Erityisruokavaliot

Kouluissa ja päiväkodeissa on mahdollisuus saada erityisruokavalioateria terveydellisistä tai vakaumuksellisista syistä. Erityisruokavalio tilataan lomakkeella. Erityisruokavalion oppilaalle hakee lapsen huoltaja vuosittain lukuvuoden alussa. Lomake löytyy Karkkilan kotisivuilta: > Palvelut > Ruokapalvelut > Erityisruokavaliot. Lomakkeet toimitetaan valmistuskeittiölle lukuvuosittain.

Tulkitsemis- ja avustajapalvelut

Avustajapalvelu on yksi koulun tukitoimista vammaiselle tai muulle erityistä tukea tarvitsevalle oppilaalle. Se on myös yleisen ja tehostetun tuen muoto. Tukitoimien järjestäminen kuuluu opetuksenjärjestäjän velvollisuuksiin osana esi- ja perusopetusta. Kaupungin sivistysjohtaja päättää avustajaresurssin myöntämisestä.

Koulunkäyntiavustajat sijoitetaan eri kouluihin ja luokkiin kulloisenkin tarpeen mukaan. Tarve arvioidaan lukuvuosittain tai muun erityisen syyn vuoksi kesken lukuvuotta.

Koulunkäyntiavustajien sijoittumisesta kouluihin tekee päätöksen sivistysjohtaja. Ennen esitystä kuullaan rehtoreita ja otetaan huomioon erikoislääkärien, neuropsykologien tai vastaavien lausunnot oppilaiden avustajatarpeesta. Avustajatarve harkitaan sekä oppilasta koskevien asiantuntijalausuntojen että pedagogisesti tuntiresurssin antamissa puitteissa ja osana kaikkia opetussuunnitelmassa mainittuja muita tukitoimia, joilla lapsen oppimista voidaan tukea. Muita tukitoimia voivat olla kaikki yleisen tuen järjestelyt, pienempi opetusryhmä, osa-aikainen erityisopetus, luokan kertaaminen, pienluokkaopetus tai konsultaatiotuki.

Koulunkäyntiavustajat voivat toimia ohjaajina myös koululaisten iltapäivätoiminnassa. Avustaja toimii pääsääntöisesti useamman oppilaan yhteisenä avustajana. Avustaja tukee diabeetikon hoitoa koulupäivän aikana.

Avustajaresurssin kohdentamista tulee arvioida ja tarpeen mukaan kohdentaa uudelleen lukuvuoden aikana. Koulunkäyntiavustajan ja opettajan yhteistyö perustuu ammatilliseen vuorovaikutukseen ja yhdessä sovittaviin käytäntöihin. Työparityöskentelyn alussa luodaan joustavat toimintatavat ja sovitaan työn jakamisesta ottamalla huomioon kummankin vahvuudet.

Koulunkäyntiavustajan ja opettajan roolit ovat erilaiset. Opettajalla on vastuu opetuksen suunnittelusta, toteutuksesta ja oppilasarviointista. Toimivan työparityöskentelyn edellytyksenä on molemminpuolinen luottamus ja työtehtäviin sitoutuminen.

Avustajaresurssien jakamista ohjaavat kriteerit:

- fyysinen rajoite
- turvallisuus
- sosiaaliset suhteet
- toiminnan ohjaus- oppimisvaikeudet - S2 -oppilaat.

Perheneuvola

Perheneuvola auttaa karkkilalaisten 0–12-vuotiaiden lasten kasvatukseen sekä sosiaaliseen ja tunne-elämän kehitykseen liittyvissä asioissa. Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen perheneuvolan palvelu on luottamuksellista ja maksutonta. Perhe ottaa itse yhteyttä ohjaus- ja neuvontapuhelimeen. Kehottavilta tahoilta toivotaan kuitenkin perheen luvalla toimitettua kirjallista kuvausta siitä, millaisia haasteita lapsella on havaittu.

Perheneuvola sijaitsee Vihdissä, mutta alkukartoitus voi tapahtua myös Karkkilassa. Perheneuvola selvittää lapsen ja hänen perheensä tilannetta alkukartoituksella, jonka jälkeen perheneuvola tarjoaa tarpeen mukaan tarkempia tutkimusjaksoja sekä mahdollisesti yksilöllisiä hoidollisia jaksoja.

Perheneuvolaan voi ottaa yhteyttä, jos vanhemmat tai esimerkiksi päivähoidon tai koulun henkilökohta tai opiskelijahuollon henkilökunta on huolissaan lapsen tunne-elämästä, käyttäytymisestä tai sosiaalisesta selviytymisestä. Lapsella on esimerkiksi merkittävää alakuloisuutta, ahdistuneisuutta, pelokkuutta, vihaisuutta, aggressiivista käyttäytymistä, sosiaalista eristyneisyyttä, itsetunnon haurautta, itsetuhoisuutta ja/tai antisosiaalista käyttäytymistä, kuten varastelua, tupakan/päihteiden käyttöä tai voimakasta auktoriteettien uhmaamista. Perheneuvolasta saa tukea myös perheen vuorovaikutussuhteiden ongelmassa tai pitkittyneen kriisitilanteen, kuten vanhempien eron tai vakavan onnettomuuden jälkeisessä tilanteessa.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen nuorisoasema

Nuorisoasema auttaa karkkilalaisia 13-17 -vuotiaita nuoria, toisen asteen opiskelijoita, lastensuojelun jälkihuoltonuoria sekä heidän perheitään tarjoamalla luottamuksellista keskusteluapua elämän solmukohdissa. Keskustelutukea voi saada esimerkiksi, jos nuorta ahdistaa tai masentaa tai hän kärsii yksinäisyydestä, peloista tai kiusaamisesta. Nuori voi tulla keskustelemaan ihmissuhde- tai kaveriasioista tai vanhempiin tai muihin perheenjäsenten välisistä suhteista. Nuorisoaseman palvelut ovat maksuttomia ja luottamuksellisia. Tapaamiset järjestetään joko terveystasemalla tai kouluilla Karkkilassa. Nuorisoasemalla työskentelee sosiaaliohjaaja ja psykiatrinen sairaanhoitaja. Nuori tai vanhemmat voivat itse ottaa yhteyttä puhelimitse tai tekstiviestillä varatakseen ajan tapaamiseen. Nuori voi ohjautua asiakkaaksi myös esimerkiksi koulun, terveydenhuollon, nuorisotyön tai lastensuojelun työntekijän tekemällä saatteella. Nuorisoasemalle nuori voi tulla yksin tai jonkun läheisen kanssa.

Lastenpsykiatrian poliklinikka

HUS Lohjan sairaanhoitoalueen lastenpsykiatrian poliklinikka palvelee karkkilalaisia lastenpsykiatrista erikoissairaanhoidoa tarvitsevia 0–12-vuotiaita lapsia ja heidän perheitään. Yksikön toimipiste sijaitsee Lohjalla.

Lohjan lastenpsykiatrian poliklinikka on ajanvarauspoliklinikka, jossa ei ole päivystystä. Hoitoon hakeutumiseen tarvitaan lääkärin lähete. Lähetteen saavuttua henkilökunta arvioi hoidon tarpeen lastenpsykiatrian kiireettömän erikoissairaanhoidon arviointilomakkeen avulla. Poliklinikalla arvioidaan lapsen ja perheen tuen sekä hoidon tarve ja pyritään etsimään keinoja tasapainoisen elämän turvaamiseen. Työryhmään kuuluvat kaksi lastenpsykiatria, kolme psykologia, viisi sairaanhoitajaa, toimintaterapeutti, sosiaalityöntekijä ja osastonsihteeri sekä yhteinen osastonhoitaja nuorisopsykiatrian kanssa. Lastenpsykiatrian poliklinikka tekee tiiviisti yhteistyötä kotikunnan perheneuvolan, sosiaali- ja koulutoimen sekä opiskelijahuollon kanssa. Lisäksi yhteistyötä tehdään Lohjan sairaalan lastentautien poliklinikan kanssa. Poliklinikkakäynnit ovat maksuttomia.

Nuorisopsykiatrian poliklinikka

HUS Lohjan sairaanhoitoalueen nuorisopsykiatrian poliklinikat palvelevat karkkilalaisia 13–17-vuotiaita nuorisopsykiatrisen erikoissairaanhoidon tarpeessa olevia nuoria. Poliklinikat ovat ajanvarauspoliklikoita, jonne hakeudutaan lääkärin läheteellä. Nuorisopsykiatrian poliklinikalla on kolme työryhmää, joista yksi sijaitsee Lohjan keskustassa, yksi Vihdin Nummelassa. Tehostetun avohoidon työryhmä palvelee koko sairaanhoitoaluetta. Työntekijät tapaavat sekä nuorta että vanhempia, usein myös laajempaa verkostoa. Poliklinikkakäynnit ovat nuorelle maksuttomia.

Nuorisotyö

Nuorisotyön tavoite on tukea ja auttaa nuorta arjessa, sekä estää nuoren syrjäytymistä. Nuorisotyö on matalan kynnyksen palvelua, jonne nuoren on helppo tulla ja jossa on paikalla tuttu ja turvallinen aikuinen.

Etsivän nuorisotyön ja koulun yhteistyön tavoite on ennaltaehkäistä nuoren jäämistä toisen asteen koulutuspaikkojen ulkopuolelle. Koulun ja nuorisotyön yhteistyö on ensiarvoisen tärkeää nuoren hyvinvoinnin kannalta.

Koulupoliisi

Karkkilan kouluille on nimetty oma koulupoliisi, jonka tehtävänä on tukea ja auttaa koulua turvallisuuteen liittyvissä asioissa. Koulupoliisin tehtävä on luonteeltaan ennaltaehkäisevää, ja tarkoituksena on edistää turvallisuutta. Äkillisissä tilanteissa, joissa poliisi tarvitaan välittömästi koululle, otetaan yhteyttä yleiseen hätänumeroon (112).

Ankkuripoliisi

Ankkuripoliisin tehtävänä on tukea ja auttaa koulua turvallisuuteen liittyvissä asioissa. Ankkuri-toiminta kohdistuu varhaisessa vaiheessa nuorten hyvinvoinnin edistämiseen ja rikosten ennalta ehkäisemiseen. Toimintaa toteutetaan moniammatillisessa tiimissä, johon kuuluvat poliisi, sosiaalityöntekijä, nuorisotyöntekijä sekä psykiatrisen sairaanhoitaja.

6 Turvallinen arki

Turvallista arkea ohjaavat seuraavat toimintasuunnitelmat:

1. Pelastussuunnitelma:

Kouluilla on turvallisuutta koskevat toimintaohjeet. Turvallisuutta ohjaavia säädöksiä ovat pelastuslain- ja asetuksen edellyttämä ajan tasalla oleva pelastussuunnitelma. Kouluissa on turvallisuusvastaavat.

2. Kriisisuunnitelma

3. Kiusaamisen vastainen suunnitelma ja suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä. Opas: liite 1

4. Järjestyssäännöt/opetussuunnitelma

Käyttäytyminen ja seuraamukset, järjestyssäännöt. Käyttäytymiseen liittyvät seuraukset ja järjestyssäännöt kuvataan opetussuunnitelmassa.

5. Tasa-arvosuunnitelma

6. Poissaoloihin puuttuminen. Liite 2: Poissaoloihin puuttumisen malli.

7. Opas seksuaalisen häirinnän ennaltaehkäisemiseksi ja siihen puuttumiseksi kouluissa ja oppilaitoksissa (Opetushallituksen julkaisu)

8. Lapsiin ja nuoriin kohdistuneiden väkivalta- ja seksuaalirikosepäilyjen selvittämisprosessi ja toimintaohjeita (päivitetty 31.8.2021)

7 Opiskeluhooltotyön toteuttaminen ja seuranta

Karkkilan opiskeluhoollon ohjausryhmä kehittää ja arvioi koulujen opiskeluhooltoryhmien toimintaa säännöllisesti.

Liite 1 Perusopetus: Kiusaamisen vastainen suunnitelma ja suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä

Turvallista arkea vahvistavia ja ennaltaehkäiseviä toimenpiteitä

Järjestyssäännöt käsitellään jokaisen lukuvuoden alussa. Oppilaiden tulee tietää, mistä järjestyssäännöt löytyvät, tieto myös koteihin. Koulujen järjestyssäännöissä tulee olla maininta, että kiusaaminen on kiellettyä ja siihen puututaan aina.

Koulun toimintakulttuuri suhtautuu kielteisesti kiusaamiseen, häirintään ja väkivaltaan. Kiusaamisen termin määrittely on tärkeää selventää.

Koko koulutasolla: Jokainen lukuvuosi aloitetaan esittelemällä koulun säännöt ja todetaan kiusaaminen kielletyksi.

Luokkatasolla: Sovitaan kuukauden jakso, jolloin opettaja käy luokassaan läpi kiusaamiseen liittyviä käsitteitä, KiVa-oppitunteja/ päivänavauksia yms. tehostetusti kaikille luokille, kiusaamiskyselyt/sosiogrammin laadinta (luokkaläpikäynnit), ohjeita avun hakemiseen jne). Käydään koulun säännöt läpi ja kaikki luokat laativat yhdessä säännöt omalle luokalle tai päivittävät niitä.

Säännöt auttavat sekä ennaltaehkäisemään kiusaamista, että puuttumaan siihen jämäkästi ongelmien jo alettua. Miettikää luokan kesken myös seuranta luokan omille säännöille. Muistutetaan oppilaita heidän omasta roolistaan hyvän yhteisön rakentamisessa mm. erilaisuuden hyväksymisestä, heikompien tukemisesta, kiusaamiseen puuttumisesta ja avun pyytamisestä.

Järjestyssääntöjen päivittämisessä otetaan oppilaat mukaan tekemään/päivittämään koulun järjestyssääntöjä ja luokan omia sääntöjä (lapsilähtöisyys).

KiVa Koulu -toimenpideohjelma on kehitetty kiusaamisen vastaiseen työskentelyyn ja on tutkittu yksi tehokkaimmin kiusaamista ehkäisevistä ohjelmista. KiVa Kouluissa on nimetty tiimi, joka vastaa sovitusti ohjelman mukaisista toimenpiteistä, mutta jokainen opettaja voi hyödyntää KiVa Koulu -materiaaleja opetuksessaan. Vuosittainen KiVa-kysely ja tulosten analysointi ja toimenpiteet.

Kodin ja koulun yhteistyö: Koulu on aktiivisesti yhteydessä koteihin tavoitteena luoda luottamuksellinen yhteistyön ilmapiiri. Näin ennaltaehkäistään ongelmien syntymistä ja helpotetaan molemminpuolista yhteydenottoa myös mahdollisissa ongelmatilanteissa.

Koulujen omat menetelmät mm. KouluKunnossa-hanke kouluun kiinnittymisen vahvistamiseksi ja koulupoissaolojen ehkäisemiseksi

Koulujen välinen yhteistyö sekä monialainen ja alueellinen yhteistyö: Koulujen välisellä yhteistyöllä voidaan mm. lisätä alueellista yhteisöllisyyttä, puuttua alueellisiin ilmiöihin sekä saada vertaistukea. Lisäksi alueelliset muut toimijat voivat olla työssä koulujen tukena, esimerkiksi nuorisotyö, seurakunta, yritykset ja yhdistykset.

Kummioppilastoiminta: Toiminnan tavoitteena on vahvistaa koulun yhteisöllisyyttä ja edistää uusien oppilaiden turvallista koulun aloittamista ehkäisemällä kiusaamista sekä yksinäisyyttä.

Ryhmäyttäminen: Ryhmäyttämistä tulee toteuttaa jokaisella luokalla suunnitelmallisesti, säännöllisesti ja aina tarvittaessa, esimerkiksi kun luokan ryhädynamiikka muuttuu (uusi opettaja, uusia oppilaita). Aikuinen on vastuussa ryhmäytymisestä, sillä lasten oma ryhmäytyminen mahdollistaa ei-toivotun ryhmäytymisen. Ryhmäyttämistä toteutetaan oman luokan, eri luokkien ja koko koulun kesken.

Oppilas- ja opiskelijahuoltotyö: Opiskeluhoitotyö on jaettu oppilashuoltolain mukaan seuraavasti: yksilökohtainen oppilashuolto ja yhteisöllinen oppilashuolto.

Pedagoginen asiantuntijaryhmä oppimisen järjestämistä koskevat asiat käsitellään pedagogisessa asiantuntijaryhmässä. Oppimisen pedagogisen tuen asiantuntijaryhmä keskittyy oppilaan oppimiseen, tuen järjestämiseen sekä kurinpidollisiin asioihin. Kaikki koulun luokat käydään läpi pedagogisen tuen osalta systemaattisesti vähintään kerran vuodessa.

Oppilaskunta: Jokainen oppilas kuuluu oppilaskuntaan. Oppilaskunnan hallitus on oppilaiden edustuksellinen yhteistyöelin, joka tekee aloitteita ja toimii virallisena oppilaiden äänen esijana sekä osallistuu yhteisten asioiden käsittelyyn. Oppilaskunnan hallituksessa on jokaisen luokan edustaja ja toimintaa ohjaa opetushenkilöstön edustaja(t).

Rikosilmoituksen ja/tai lastensuojeluilmoituksen teko, jos tarve vaatii. Ilmoituksen tekee ensisijaisesti se henkilö, jolla on paras tieto tapauksesta. Tarpeen mukaan sosiaalipäivystyksen konsultaatio lastensuojeluilmoituksen teosta. Konsultaatio päivystyspuhelimesta klo 8–16 p. 0444 675408 ja muina aikoina p. 112. Rikosasioissa voi konsultoida tarvittaessa oman koulun koulupoliisia.

Liite 2 Perusopetus: Kiusaamistapausten selvittämisen toimintamalli

Kiusaamisen määrittely:

Koulukiusaamisesta on kysymys silloin, kun sama oppilas (oppilaat) joutuu toistuvasti ja systemaattisesti toisen oppilaan (oppilaiden) negatiivisen toiminnan kohteeksi.

Kiusaaminen voi olla fyysistä tai henkistä, negatiivista sosiaalista toimintaa, sanallista tai hiljaista kiusaamista. Kiusattu/kiusatut ovat usein alisteisessa asemassa kiusaamistilanteessa.

Kiusaamista on se, että yhdelle ja samalle oppilaalle (oppilaille) aiheutetaan toistuvasti ja tahallisesti pahaa mieltä.

Kiusaamisesta ei ole kysymys silloin, kun kaksi tasaväkistä oppilasta riitelee tai tappelee keskenään. Kiusaamista ei myöskään ole satunnainen, milloin keneenkin kohdistuva negatiivinen toiminta. Näihinkin tilanteisiin koulussa aina puututaan.

Oppilaan oma kokemus on erittäin tärkeää, kun mietitään, onko kyseessä kiusaaminen. Jokainen tapaus, jonka oppilas kokee ahdistavana ja kiusaavana, on käsiteltävä kiusaamistapauksena ja on selvitettävä perusteellisesti.

Koulukiusaamisen kokemus ja sen vaikutukset yksilölle ja lähipiirille ovat kuormittavia ja raskaita. Kiusaaminen on määritelmänä hyvin monitulkintainen ja usein yksilöllinen kokemus. Aina ei myöskään ole yksiselitteisesti mahdollista nimetä erilaisissa konflikteissa kiusaajaa ja kiusattua vaan usein konflikteihin liittyy myös monia muita ihmisiä ja rooleja. Selvittämättömät konfliktit ja koulukiusaaminen lisäävät merkittävästi yksilöiden syrjäytymisriskiä.

Kiusaamista havaittaessa on jokainen koulun henkilökunnasta velvollinen puuttumaan siihen ja ohjaamaan asian käsittelyä eteenpäin. Huoltajat voivat ottaa kiusaamista epäiltäessä tai havaittaessa yhteyttä ensisijaisesti luokanopettajaan. Jos oppilas huomaa kiusaamista, hän voi mennä kertomaan koulussa kenelle tahansa aikuiselle, joka ohjaa asian käsittelyn tarvittaessa eteenpäin.

Tilanteesta tietoinen opettaja **haastattelee** kiusatun ja kiusaajan erikseen. Opettaja **kirjaa** ylös kummankin osapuolen näkemyksen. Opettaja kirjaa haluamallaan tavalla esim. Wilmaan (muu toimenpide: tukivälilehti).

Kiusattu ja kiusaamiseen osallistunut/osallistuneet voivat osallistua **yhteiseen keskusteluun**. Keskustelu voidaan järjestää mikäli se sopii kiusatulle.

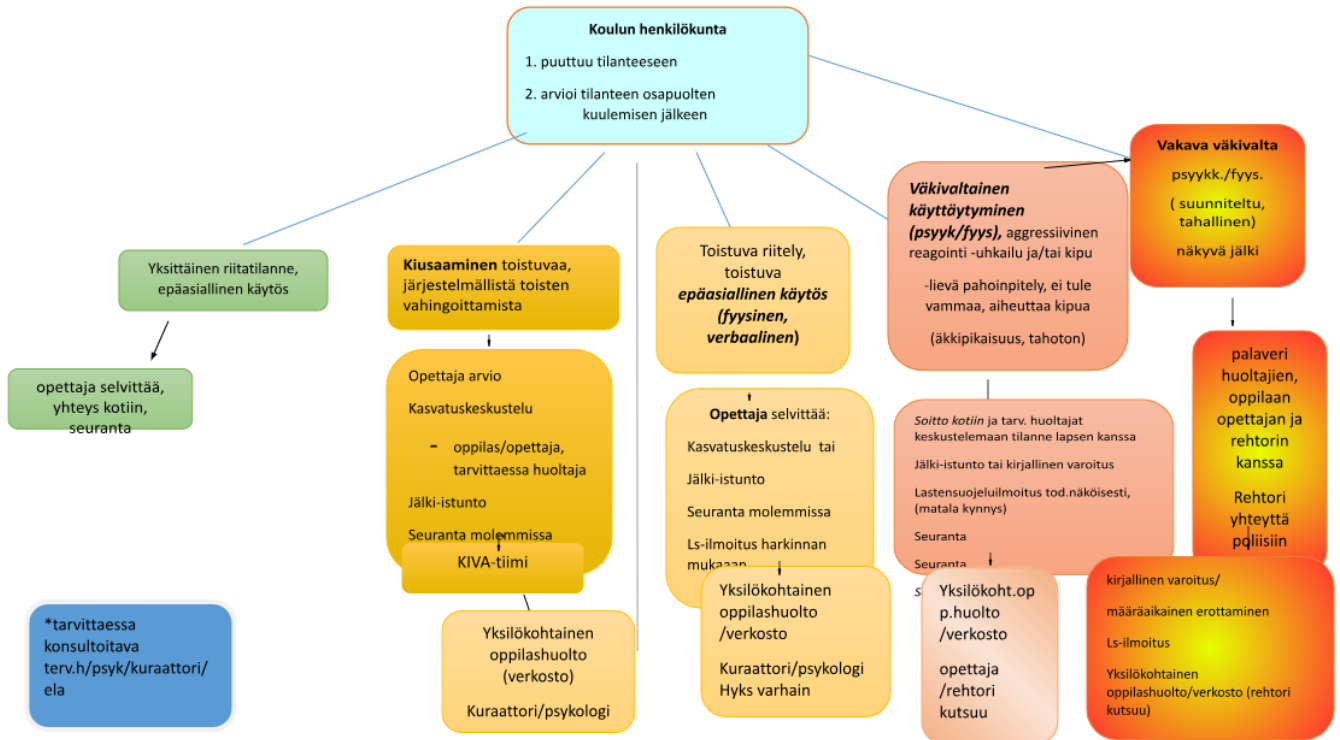
Osapuolet sopivat yhdessä tai erikseen, miten tästä jatketaan. Sopimus kirjataan ylös.

Kokoonnutaan tarkistamaan, ovatko sovitut asiat pitäneet.

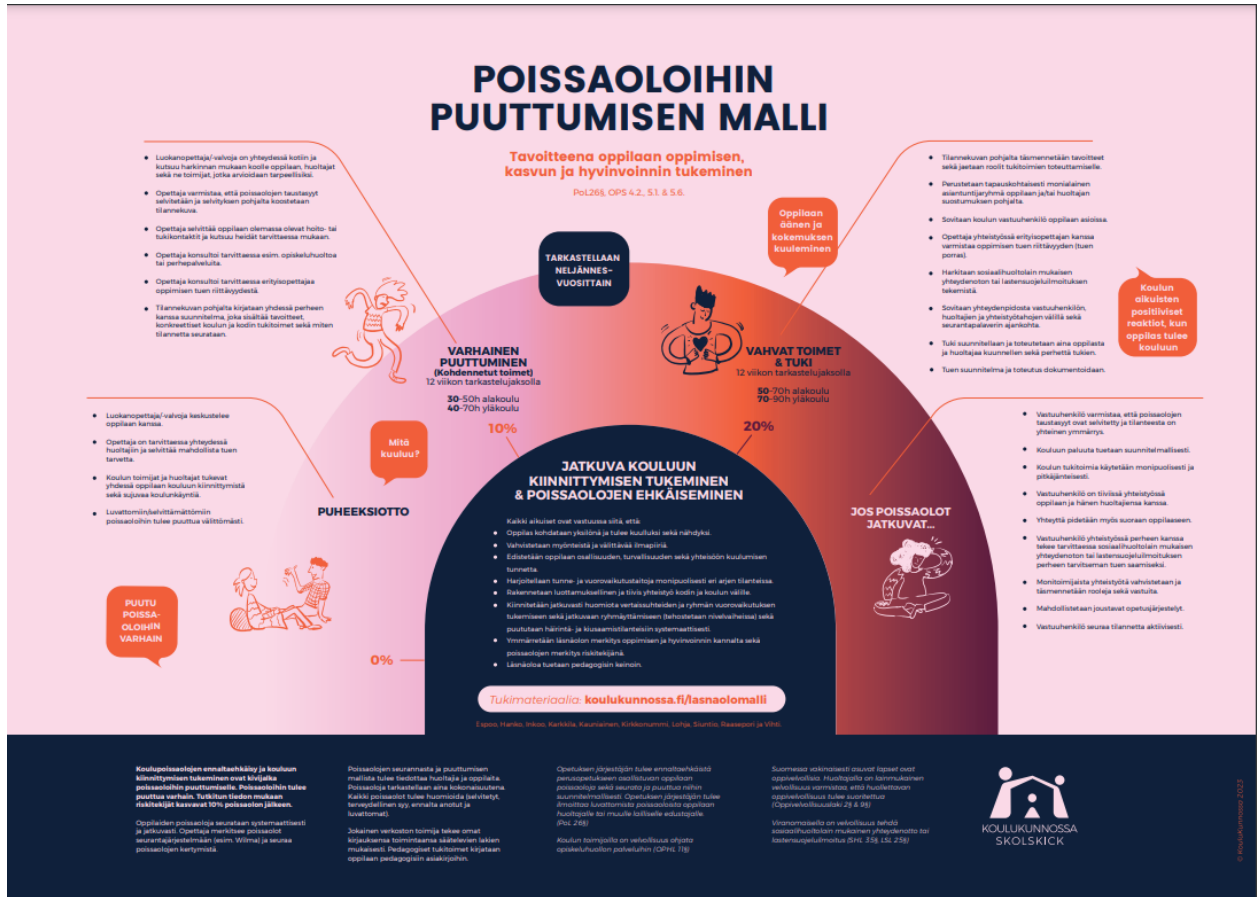
Mikäli kiusaaminen tämän jälkeen vielä jatkuu, edetään selvityskaaviossa esitetyllä tavalla (kasvatuskeskustelu/KiVa-tiimi/ yksilökohtainen oppilashuolto).

Riita-, väkivalta- ja kiusaamistilanteiden selvityskaavio

päiv. 4.12.2023

Liite 3: Perusopetuksen poissaoloihin puuttumisen malli

LIITE 4 Karkkilan lukion opiskeluhoitosuunnitelma

Karkkilan lukion opiskeluhoillon kokonaisuuteen sisältyvät lukiolaissa (714/2018) tarkoitetun koulutuksen järjestäjän hyväksymän opetussuunnitelman mukainen opiskeluhoito sekä opiskeluhoillon palvelut, joita ovat opiskeluterveydenhuollon palvelut sekä psykologi- ja kuraattoripalvelut. Palveluiden järjestämisestä vastaavat Karkkilan kaupunki ja Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue (LUVN).

Koulu- ja oppilaitosyhteisön terveyden, hyvinvoinnin ja turvallisuuden edistäminen on osa opetusta ja perusopetuksen koulujen toimintakulttuuria, opiskelijahuoltoa sekä kodin ja oppilaitoksen yhteistyötä. Lukiossa terveyden edistäminen on oman oppimisympäristön hyvinvoinnin, turvallisuuden edistämiseen liittyvää toimintaa, jota toteutetaan yhteistyössä opiskelijoiden ja kotien kanssa. Lukiolain (714/2018, 2 §) mukaisesti lukiokoulutuksen tarkoituksena on tukea opiskelijoiden kasvamista hyväksi, tasapainoisiksi ja sivistyneiksi ihmisiksi ja aktiivisiksi yhteiskunnan jäseniksi sekä antaa opiskelijoille työelämän, harrastusten sekä persoonallisuuden monipuolisen kehittämisen kannalta tarpeellisia tietoja, taitoja ja valmiuksia. Lukiokoulutus antaa opiskelijalle valmiudet aloittaa korkeakoulututkintoon johtavat opinnot yliopistossa tai ammattikorkeakoulussa. Lisäksi koulutuksen tarkoituksena on antaa valmiuksia opiskelijoille elinikäiseen oppimiseen ja itsensä jatkuvaan kehittämiseen.

Karkkilan lukiossa toteutetaan opetussuunnitelman mukaista opiskeluhoitoa. Opiskeluhoito liittyy oppilaitoksen henkilöstön kasvatukseen ja opetustehtävään. Opiskeluhoito on kaikkien lukioyhteisössä työskentelevien tehtävä. Lukion opiskeluhoollollista toimintaa johtaa rehtori.

Oppilaskuntaa kuullaan ennen suunnitelman vahvistamista (Lukiolaki 1268/2013, 27 §). Suunnitelmaa laadittaessa tehdään tarvittaessa yhteistyötä myös muiden viranomaisten ja yhteistyökumppaneiden kanssa. Karkkilan lukion opiskeluhoitosuunnitelma tarkistetaan vuosittain.

Karkkilan lukion opiskeluhoitoryhmä

Karkkilan lukiossa toimii opiskelijahuolitoryhmä. Ryhmä on monialainen ja sitä johtaa rehtori. Ryhmään kuuluvat psykologi, kuraattori, terveydenhoitaja, opinto-ohjaaja. Ryhmään pyydetään sovittuun koordinoiva erityisopettaja, muita opettajia ja asiantuntijoita. Ryhmän tehtävänä on suunnitella, kehittää, ohjata ja arvioida oppilaitoskohtaista yhteisöllistä opiskeluhoitotyötä. Oppilaitoskohtaisen opiskeluhoitoryhmän keskeisenä tehtävänä on oppilaitosyhteisön hyvinvoinnista ja turvallisuudesta huolehtiminen.

Lukion yhteisöllinen opiskeluhoito

Yhteisöllisen opiskelijahuollon lähtökohtana on opiskelijan ja huoltajien osallisuus ja kuulluksi tuleminen. Toteuttamisessa otetaan huomioon sekä aikuistuvan nuoren itsenäisyyden tukeminen että huoltajien osallistuminen. Yhteisöllisten toimintatapojen kehittämisessä otetaan huomioon yhteistyö myös alueen muiden nuorten hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta edistävien viranomaisten ja toimijoiden kanssa.

Opiskeluhoillon yhteisöllisen tuen tavoitteena on seurata lukiossa olevien erilaisten opiskelijoiden toimintaa yhteisötasolla. Tähän liittyvää tietoa saadaan myös yksilöllisistä ja opiskelijan kanssa käydyistä keskusteluista. Monet oppimisvaikeuksia tai syrjäytymistä aiheuttavat tekijät saavat alkunsa ryhmissä (esim. kiusaaminen, erilaiset kliikit jne.). Myönteisen ryhmädynamiikan

tukeminen ja varhainen puuttuminen ryhmien toiminnan kielteisiin piirteisiin ovat tärkeitä yhteisöllisen oppilashuollon tehtäviä. Oppimisympäristön tulee antaa opiskelijalle mahdollisuuksia kasvaa ja oppia yksilönä sekä ryhmän jäsenenä.

Karkkilan lukion opiskeluhoito on osa esiopetuksesta perusopetukseen ja toiselle asteelle ulottuvaa jatkumoa. Opiskeluhoitoon toimivuutta ja yhteisiä käytänteitä arvioidaan ja kehitetään suunnitelmallisesti opetuksen järjestäjän toimesta. Kouluterveyskyselyt ja asiakastytytyyveyskyselyt antavat informaatiota opiskeluhoitojen toimivuudesta.

Opiskelijalla on oikeus turvalliseen opiskelu-ympäristöön (Lukiolaki 1268/2013, 40 §). Siihen sisältyy fyysinen, psyykinen ja sosiaalinen turvallisuus. Opetuksen järjestämisen lähtökohtana on opiskelijoiden ja henkilökunnan turvallisuuden takaaminen kaikissa tilanteissa. Opiskelijoiden osallisuus opiskelu-yhteisön turvallisuuden edistämiseksi tukee hyvinvointia ja tarkoituksenmukaista toimintaa turvallisuutta vaarantavissa tilanteissa. Turvallisuuden ja hyvinvoinnin edistäminen on osa oppilaitoksen toimintakulttuuria ja se otetaan huomioon kaikessa oppilaitoksen toiminnassa. Koulutuksen järjestäjän tulee suojata opiskelijaa kiusaamiselta, väkivallalta ja häirinnältä.

Karkkilan lukion lukuvuosisuunnitelmassa kuvataan osallisuutta ja myönteistä vuorovaikutusta edistävät toimenpiteet. Yhteisölliseen opiskeluhoito-yhteyteen kuuluu myös alueellinen yhteistyö. Karkkilan lukio tekee opiskeluhoito-osalta yhteistyötä Karkkilan yhteiskoulun ja Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen kanssa.

Lukion turvallisuuden ja terveyden edistämisen periaatteet ja toimintamallit on kirjattu Karkkilan lukion järjestyssäännöissä ja Karkkilan lukion opiskeluhoitosuunnitelmassa. Näihin on kirjattu ohjeet siitä, kuinka koulun henkilöstön, opiskelijoiden ja myös kotien tulee eri tilanteissa menetellä.

Opiskeluhoito-palvelujen järjestämisestä, yhteistyöstä ja eri tahojen kanssa sovituista vastuu-alueista löytyy tietoa Karkkilan kaupungin ja LUVN:n internetsivuilla. Tietoja käytetään soveltuvin osin myös lukiokoulutuksessa.

Lukion opiskeluhoito-toimintaperiaatteet esitellään lukion kotisivuilla ja toimintasuunnitelmissa. Opiskeluhoito-toimintaa esitellään lukion vanhempainilloissa ja yhteisissä tilaisuuksissa.

Lukion yksilökohtainen opiskeluhoito

Yksilökohtaisen opiskeluhoito-tehtävänä on edistää hyvinvointia, terveyttä ja opiskelukykyä sekä tunnistaa näihin ja opiskelijan elämäntilanteeseen liittyviä yksilöllisiä tarpeita. Tavoitteena on myös varhaisessa vaiheessa ehkäistä ongelmia ja huolehtia tarvittavan tuen järjestämisestä.

Yksilökohtaista opiskeluhoitoa toteutetaan yhteistyössä opiskelijan kanssa ja hänen suostumuksellaan. Lähtökohtana on opiskelijaa arvostava, hänen mielipiteitään kuunteleva ja luottamusta rakentava vuorovaikutus. Toiminnassa otetaan huomioon opiskelijan itsenäinen asema opiskeluhoitoon liittyvissä kysymyksissä. Opiskelijalle ja hänen huoltajalleen annetaan tietoa yksittäisen opiskelijan oikeuksista opiskeluhoito-olosuhteissa sekä asioiden käsittelyyn liittyvistä lain edellyttämistä menettelytavoista ja tietojen käsittelystä. (Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 1287/2013, 18 §)

Oppilaanohjaaja kuulee 9. luokkalaisten huoltajia tiedonsiirtoon liittyvissä asioissa. Tiedonsiirtolomake ja oppimisen asiakirjat toimitetaan toisen asteen oppilaitoksiin, johon oppilas tulee valituksi. Yhteishaun tulosten varmistuttua kesäkuussa oppilaanohjaaja tavoittaa ne oppilaat, jotka tarvitsevat ohjausta lisähaun tekemisessä.

LIITE 5 Karkkilan lukio: Toiminta äkillisissä kriiseissä sekä uhka- ja vaaratilanteissa

Opiskelijan tai henkilökunnan jäsenen kuolema

- Ilmoita asia rehtorille.
- Rehtori on yhteydessä menehtyneen lähiomaisiin.
- Ilmaistaan osanotto.
- Huomioidaan omaisten toivomuksia asian käsittelyssä mahdollisuuksien mukaan.
- Varmistaa perustietoja: mitä ja milloin on tapahtunut.
- Epäselvissä tilanteissa, esim. huhut liikenneonnettomuudesta, on tarpeen varmentaa tietojen todenperäisyys ennen niiden kertomista.
- Itsemurhatapauksissa on hyvä rohkaista omaisia siihen, että asiasta kerrotaan koulussa rehellisesti, sillä asia tulee yleensä tietoon kuitenkin.
- Rehtori suunnittelee yhteistyössä koulun kriisityötä tekevän henkilöstön (lähinnä oppilas-huoltoryhmän jäsenet) kanssa yleiset toimintalinjat.
- itsemurha- ja onnettomuustilanteissa on tärkeää tehdä yhteistyötä kaupungin yleistä kriisityötä tekevien ammattilaisten kanssa.
- Rehtori kertoo tapahtuneesta opettajille ja muulle henkilökunnalle.
- Opettajat kertovat asian luokissa.
- Opettajat keskustelevat luokan kanssa asian opiskelijoiden tarpeiden mukaisesti.
- Mikäli ryhmänohjaaja ei katso pystyvänsä aihetta käsittelemään, voi sen tehdä joku muu-kin luokkaa hyvin tunteva opettaja. On kuitenkin tärkeää, että keskustelussa on mukana joku luokalle entuudestaan tuttu ja turvallinen opettaja.
- Keskustelussa opettajan tukena voi olla mukana koulukuraattori tai terveydenhoitaja.
- Koulukuraattori ja kouluterveydenhoitaja ovat koululla niitä opiskelijoita varten, jotka tarvitsevat henkilökohtaisia keskusteluja.
- Koululla arvioidaan, onko opiskelijoita tai opiskelijaryhmiä, joita ohjataan jatkoavun piiriin.
- Huomioidaan rituaalit: suruliputus, luokassa kynttilä / kuva.

Muistotilaisuus

- Mahdollisuuksien mukaan päivän tai kahden kuluttua
- Mikäli menehtynyt kuuluu kirkkoon, voidaan tehdä yhteistyötä Karkkilan seurakunnan kanssa.
- Mikäli kuolema on tapahtunut loma-aikana, voidaan koulun alettua pitää yhteinen muistohetki.

Surunvalittelut ja hautajaiset

- Surunvalittelukukkien, adressin lähettäminen omaisille.
- Sovitaan omaisten kanssa, voivatko opiskelijat ja koulun edustajat osallistua hautajaisiin.

Opiskelijan lähiomaisen kuolema

- Samalla kun koulu saa tiedon opiskelijan lähiomaisen kuolemasta, kysytään kuinka perhe haluaa asiasta kerrottavan koulussa.
- Surevan nuoren keskittyminen ja koulusuoriutuminen on surun vuoksi vaikeaa. Surulle on annettava aikaa ja tilaa.
- Opettaja voi ohjata omaisensa menettäneen opiskelijan kouluterveydenhoitajan tai koulukuraattorin luo, jotka tarvittaessa huolehtivat jatkoavun saannista.

Muut kriisitilanteet

- Käynnistetään välittömät pelastustyöt: ensiapu, hälytykset hätänumeroon 112.
- Tiedotetaan tapahtuneesta rehtorille.
- Varmistetaan, että tieto on oikea, mikäli tiedon luonteessa on epäselvyyttä.
- Rehtori kutsuu koulun kriisityötä tekevät koolle miettimään toimintalinjan.
- Otetaan yhteys kotiin (mikäli kyse yksittäisestä tai yksittäisistä opiskelijoista).
- Tieto opettajille.
- Opettajat kertovat asian opiskelijoille.
- Opiskelijoita ei saa lähettää kotiin järkyttävän onnettomuuden jälkeen ilman, että asiasta on keskusteltu koulussa.
- Rehtori vastaa yleisestä tiedottamisesta.
- Mahdollinen tiedote koteihin jaettavaksi.
- Muu tiedottaminen.
- Yhteys *Lasten ja nuorten työryhmään* (Oikean tahon keskustelisin laajemmassa ryhmässä)
- Yhteistyössä määritetään, tarvitaanko päivän tai kahden sisällä jälkipuintilaisuus.
- Määritetään muu ammattiavun tarve.

Itsemurhauhkailut

- Itsemurhauhkailuihin suhtaudutaan aina vakavasti.
- Keskustele opiskelijan kanssa (lisäohje kriisikansiossa).
- Vie tieto välittömästi rehtorille, koulukuraattorille tai kouluterveydenhoitajalle. He varmistavat, että opiskelija saa tarvitsemansa tuen.
- Välittömässä uhkatilanteessa (et uskalla laskea opiskelijaa yksin kotiin)
 - Pyri saamaan itsellesi tilanteeseen työpari (kouluterveydenhoitaja, koulukuraattori, rehtori, muu opettaja)
 - Ota yhteys huoltajiin ja/tai hätänumero 112:een, jolloin ambulanssihenkilökunta tekee tilannearvion.

Tapaturmat

- Tapaturman sattuessa opettaja arvioi tilanteen.
- Lievät vammat esim. pienet haavat hoidetaan koulussa.
- Mikäli vamman vakavuudesta on pienintäkään epäilystä, lähetetään oppilas terveydenhoitajan tarkistettavaksi. Erityisesti päähän tai hampaisiin kohdistuneet iskut on otettava aina vakavasti.
- Ellei terveydenhoitaja ole tavoitettavissa tai mikäli tarvitaan jatkotutkimuksia, lähetetään opiskelija terveyskeskukseen.
- Kaikki tapaturmat, joissa on annettu hoitoa tai tarkkailtu opiskelijaa, kirjattava ylös.

Kuljetus ja tiedotus

- Huolehditaan, että opiskelija pääsee terveyskeskukseen.
- Kaikki Karkkilassa koulua käyvät hoidetaan asuinpaikasta välittämättä.
- Päivystykseen ilmoitettava, että opiskelija on tulossa (soitto/lähete opiskelijan mukaan).
- Kerro, mitä on tapahtunut ja kuka on tulossa (nimi ja syntymäaika)
- Terveyskeskus huolehtii opiskelijan paluukyydin järjestämisestä.
- Tapaturmasta on ilmoitettava huoltajalle mahdollisimman pian.

Tapaturmasta on täytettävä tapaturmavakuutuskaavake

- Tapaturmavakuutus korvaa matkan.
- Kaavakkeeseen on pyydettävä huoltajan allekirjoitus tietojen luovuttamisen sallimiseksi.

- Kaavake toimitetaan täytettynä koulutoimistoon.

Tapaturman jälkihoito lääkärin ohjeen mukaan

- vanhempien vastuulla
- opiskelijan on toimitettava saamansa lääkärintodistus kouluterveydenhoitajalle

Väkivalta

Koulussa tapahtuva väkivallalla uhkaaminen, väkivaltainen käyttäytyminen

- pyritään rauhoittamaan tilanne
- pyritään turvaamaan muiden turvallisuus / väkivaltaisesti käyttäytyvän opiskelijan oma turvallisuus
- haetaan / haetutetaan tarvittaessa muuta henkilökuntaa avuksi
- tieto rehtorille
- tieto asianosaisten vanhemmille
- väkivaltatilanne selvitetään ja sovitellaan
- mahdolliset kurinpitoseuraamukset
- vakavissa ja / tai toistuvissa väkivaltatilanteissa ilmoitus poliisille ja lastensuojeluviranomaisille
- arvioidaan opiskeluhuoltohenkilöstön kanssa opiskeluhuollollisten toimien tarve
- mikäli työntekijä on loukkaantunut, yhteys työterveyshuoltoon ja rikosilmoituksen tekeminen

Ulkopuolisen henkilön väkivaltainen käyttäytyminen koulussa

- pyritään rauhoittamaan tilanne
- tilanteen vaatiessa soitetaan poliisi paikalle hätänumerosta 112
- opettaja, rehtori ja oppilashuoltoryhmä arvioivat jatkotoimenpiteiden tarpeen.

Koulukiusaaminen

Koulukiusaamisella tarkoitetaan, että joku opiskelija joutuu toistuvasti kiusaamisen kohteeksi. Kiusaajia voi olla yksi tai useampia. Kiusaaminen voi olla esimerkiksi tönimistä, lyömistä, haukkumista, pilkkaamista, ilveilyä, toisen tavaroiden luvaton ottamista tai rikkomista, yksin jättämistä, perättömien juttujen kertomista takanapäin tai mitä tahansa toimintaa, jolla pyritään vahingoittamaan tai loukkaamaan toista. Kiusaaminen on tahallista toimintaa.

Kiusaamisesta ei ole kysymys, kun kaksi tasaväkistä opiskelijaa riitelee tai tappelee keskenään. Kiusaamista eivät myöskään ole satunnaiset, milloin kehenkin kohdistuvat hyökkäykset. Kiusaamista on se, että yhdelle ja samalle opiskelijalle aiheutetaan toistuvasti pahaa mieltä.

Opettajan on puututtava välittömästi kaikkiin havaitsemiinsa tai epäilemiinsä kiusaamistapahtumiin. Jokainen selvittely on kirjattava ylös ja aina on sovittava seurannasta.

Opettajan tai rehtorin tulee ilmoittaa tietoonsa tulleesta oppimisympäristössä tai koulumatkalla tapahtuneesta häirinnästä, kiusaamisesta, syrjinnästä tai väkivallasta niistä epäillyn ja niiden kohteena olevan opiskelijan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle (Lukiolaki 714/2018, 40 §).

TOIMENPITEET KIUSAAMISTAPAUKSISSA

OPETTAJA

1. puuttuminen: selvittely, sovittelu
2. opettaja kirjaa selvittelyn ylös

3. tieto ryhmänohjaajalle, jos kiusaaminen jatkuu

RYHMÄNOHJAAJA

1. selvittely, sovittelu
jos kiusaaminen jatkuu

REHTORI,
RYHMÄNOHJAAJA
ja/tai KURAATTORI

1. sovittelu
2. tieto kotiin, jos alle 18-vuotias opiskelija